

Déli Hírlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
TIMIȘOARA
 I, Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszakos lapok nyilvánosságában történet bejegyzés száma: 83 (Dok. No. 934/1938.) Telefon: 23-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Az afrikai kérdés a római tanácskozás előterében

Hatezer angol ipari üzemet megrongáltak

Rómából jelentik: Ribbentrop birodalmi külügyminiszter vasárnap este utazott el a római Termino pályaudvarról. Az állomáson megjelentek Ciano gróf olasz külügyminiszter, Teruzzi gyarmatiügyi miniszter, Borghese herceg, Róma kormányzója, valamint a fasiszta párt vezetői és az állami méltóságok nagy számban, to-

vábbá von Mackensen római német nagykövet és több diplomata. A vonat elindulása előtt Ciano és Ribbentrop melegen megszorították egymás kezét, majd a diszszázad tisztelgése után a birodalmi külügyminiszter különvonaton elhagyta az olasz fővárost. (Rador.)

Rövidesen újabb találkozás lesz

Berlinből jelentik: Ribbentrop látogatásának befejezése kapcsán a Völkischer Beobachter kiemeli, hogy a birodalmi külügyminiszter három ízben tanácskozott a Duceval és ugyanekkor leszögezi, hogy ezeknek a nagyfontosságú tárgyalásoknak reális eredményeit a közeljövő fogja megmutatni. Különösképpen foglalkoztak a római összejövetelen az afrikai problémával és elhatározták azokat az érdekszférákat a két tengerhatalom között, amelyek az egyes érdekeknek megfelelnek és amely tekintetben is a legteljesebb összhang uralkodott. A tanácskozások egy másik főtárgya a Spanyolországgal még szorosabbra fűződő viszony volt, mert a Spanyol áldozatkészség és a meghozott súlyos áldozatok odallesszik Spanyolországot is az ifjú új hatalmak közé.

Spanyolországra Afrikában nagy és fontos küldetések várnak

— írja a német lap — és hasonlóan a többi népekhez, Spanyolországnak is fel kell szabadulnia az angol intrikák alól.

A Berliner Nationalzeitung rámutat arra, hogy olyan nagyfontosságú kérdések voltak a római tárgyalások napirendjén, hogy rövidesen új találkozók várhatók, melyek már magukon fogják hordani a római megbeszélések következményeinek jellegét.

A NÉMET REPÜLŐTÁMADÁSOK TERVSZERÜSÉGE

Berlinből jelentik: A német távirati iroda illetékes helyről kapott beszámolója alapján közli a francia partok mentén lévő német légi egységek fontos tevékenységének részleteit.

Közel ezer kilométeres szakaszon a La Manche csatorna mentén Bresttől Calaisig jelentős légi alakulatok végzik az összekötő szolgálatot a tengerészeti támaszpontok, valamint a parti ütlegek egységei és a légi felderítőszolgálat között. Ebben a körzetben telefonhálózat köti össze a légi felderítőszolgálatot a repülőterekkel és a főhadiszállással. Amikor a német harcigépek elindulnak Anglia felé, hogy bombázzák a kijelölt pontokat, az ehhez a szolgálathoz tartozó repülőgépek is a magasba emelkednek, hogy elvégezzék feladatukat.

A német harci gépek repülésük alatt állandóan összeköttetésben állanak ezekkel a hírszolgálatot végző gépekkel és állandó értesüléseket kapnak tőlük feladatuk elvégzésére vonatkozólag.

A felderítőszolgálat gépei a támadás alkalmával teljes biztonságot nyújtanak a német gépeknek.

A felderítőszolgálat rendszere következtében a pilóták száz kilométerről közölhetik fontos közleményeiket a főhadiszállással anélkül, hogy vissza kellene terniük elindulási pontjukra. A német harcigépek elért sikereit a repülőgépeken szolgálatot teljesítő távirások közlik feletteseikkel. Ilyenformán a főhadiszálláson azonnal értesülnek a német bombázók által okozott tüzekről és robbanásokról. A közleményről azután az információs szolgálat hálózatán keresztül értesülnek az emberek. (Rador.)

HAT HÉT ALATT — 23 MILLIÓ KILOGRAM BOMBÁT DOBTAK LE A NÉMETEK

Berlinből jelentik: Hivatalos kimutatás szerint augusztus 10-től mostanig a német légi erő részéről 23 millió kilogram mindenféle nagyságú bombát dobtak az angliai katonai célpontokra. A jelentősebb angol kikötők ellen összesen 200 támadást intéztek ezen idő alatt a német repülő, mialatt 8 millió kilogram bombát dobtak

Görögország és Jugoszlávia nem fognak háboruzni

Szalónikiból jelentik: Andres Ivan, jugoszláv kereskedelemügyi miniszter megérkezett a szalonikii mintavásár megnyitására. Andres miniszter az alkalommal fontos kijelentéseket tett. Megállapította, hogy az európai háború következtében igen súlyos a nemzetközi helyzet, azonban

Görögország és Jugoszlávia között változatlanul szívélyes az összeköttetés,

szolidaritásukat nem bontja meg semmi. A két ország — mondotta Andres miniszter — feltételül kitart politikai és gazdasági függetlenség mellett és elhatározta, hogy távol marad a há-

Nagy tevékenységet fejtettek ki az olasz repülők

Rómából jelentik: Az olasz főparancsnokság közli valahonnan Itáliából, hogy az előző jelentések egy ellenséges cirkáló elsüllyesztéséről megerősítést nyertek. Egy olasz vízirepülőgép torpedót bocsátva semmisítette meg az ellenséges csatahajót.

A szeptember 21-i bombázás fényképei Haiffáról kétségtelenül bizonyítékok arra, hogy eredményesen folyt le. Máltát ismét bombázta az olasz légi haderő. Az angol vadászrepülőgépek támadása ellenére is felgyújtottak a bombák egy raktárt. Az olasz gépek kivétel nélkül visszatértek kiindulási helyükre.

Észak-Afrikában az ellenség ismételt bombázta Bengha várost. Számos lakóház rombadőlt, de a légvédelmi intézkedések folytán egyetlen halálos áldozat sem volt. A Bardia ellen intézett ellenséges légitámadás semmi kárt nem okozott. A part mellett

rájuk. Az ellenséges repülőtereket és ipari üzemeiket 700 esetben érte légi támadás és az ezekre dobott bombák súlya 15 millió kilogramot tesz ki. Hatezer ipari üzemet megsemmisítettek, vagy megrongáltak és ezek közül 1400 Londonban van. A vasúti csomópontokat és a vasúti hálózatot többszáz kilométeren hónapokra használhatatlanná tették. Egyedül Londonban négy főbb pályaudvar elpusztult. A földalatti vasút három fontosabb vonala szintén megsemmisült. A felgyújtott gabonarakarék és malmok értéke egy és fél milliárd márka. Ez volt az elmúlt hat hét német légi támadásnak mérlege. (Rador.)

AZ ANGOL REPÜLŐK MEGTORPANATAK A BERLIN ELŐTTI LÉGIZÁRNÁL

Berlinből jelentik: Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka Nyugat-Németország és Hollandia felett jártak angol gépek, amelyek később Brandenburg, Potsdam és Oranenburg hatoltak előre, azonban a birodalmi főváros légizárán nem tudtak keresztülvégődni.

Néhány világítóerakétát dobtak le. Bombázás nem történt. (Rador.)

ANGOL JELENTÉS A LONDON ELLENTI LÉGITÁMADÁSROL

Londonból jelentik: A légi és a biztonságügyi minisztérium jelentése szerint vasárnap szünetelt a légitámadások. Néhány elszigetelt légikötő déli és délkelet Anglia felett repült, közülük egyesek Londont is elérték és

bombákat dobtak Hemsell, Kent és Sussex grófságokra.

London külső negyedében a bombák lakóházakat, víz- és csatornavezetéseket értek. Néhány halott és sebesült áldozata van a támadásoknak. (Rador.)

AZ ANGOL KIRÁLY RADIÓSZÓZATA

Londonból jelentik: György angol király szeptember 23-án, hétfőn este londoni időszámítás szerint 17 órakor rádiószózatot intézett Angliához és a Brit világbirodalom népeire. (Rador.)

GÖRÖG CIRKALÓT NEM ÉRT BOMBA

Athénből jelentik: A Görög Távirati Iroda hivatalosan megállapítja, hogy a pirreuseni kikötőbe nem futott be egyetlen olyan cirkáló sem, amelynek fedélzetét bombatalálat felgyújtotta és megrongálta volna. (Rador.)

KÉT ANGOL GÉP SVÉDORSZÁGBAN ZUHANT LE

Stockholmból jelentik: Két angol bombavető Északsvédországban kényszerleszállást végzett. A gépek öt főnyi angol személyzetét internálták.

egy angol négymotoros repülőgépet megtámadott egy olasz vadászrepülőgép és gépfejveréssel lelőtte. Az ellenséges gép a tengerbe zuhant és személyzetével együtt elsüllyedt.

Marsa Matruh katonai célpontjait ismét bombázták az olasz gépek, kielégítő eredménnyel. Az olasz gépek kivétel nélkül visszatértek.

Aden kikötőjét ismét bombázták egy éjszakai repülés során.

A Vörös tengeren egy hajókaravánt megtámadott az olasz légi haderő és három hajót bombatalálat ért.

Az ellenséges légi haderő bombákat dobott Cura és Kassale helységekre és Asmara város környéke ellen is támadást intéztek. Az október 1-én jelentéktelen. Két személy meghalt.

Japán csapatok Indókinában

A megszállás a franciákkal történt megállapodás alapján történik

Tokióból jelentik: A japán külügyminisztérium hivatalosan közli: A kínai probléma végleges megoldása érdekében és attól a szemponttól vezelve, hogy a Távolkeleten reális megoldásokat lehessen találni, Matsukuo japán külügyminiszter tárgyalásokat kezdett a tokiói francia követtel, akivel megállapodtak különböző katonai kérészetű kérdésekben Indókinát illetően. Ezt követően a katonai hatóságok tárgyaltak egymással és a tárgyalások végleges megegyezés formájában szeptember 22-én zárták le, miután a megegyezést e napon alá is írták.

Tokióból jelentik: A japán szárazföldi és tengerészeti erők nagyvezérkarai a következő együttes hivatalos jelentést adták ki: „Japán és Francia-Indókina katonai hatóságai szeptember eleje óta folytattak tárgyalásokat Francia-Indókina területén katonai természetű kérdésekben.

A tárgyalások során megállapodás jött létre, a melyet vasárnap írtak alá.

E megállapodás úgy szól, hogy szeptember 23-án a hajnali órákban a japán hadiegységek békés formában átlépik az indokina határt és oda bevonulnak. Néhány helyen kisebb összeütközés történt, azonban ezek elhárultak és különben sem hátráltathatták a japán csapatok természetű előnyomulását.”

KISEBB ÖSSZETÜZÉSEK A HATÁR ÁTLÉPÉSÉNEL

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli Tokióból: A Domei ügynökség jelentése szerint a japán szárazföldi hadsereg megkezdte bevonulását Indókina területére és kisebb harcok árán akadálytalanul halad előre. Remélik, hogy a kezdeti harcok ellenére sikerül majd a megszállást békésen lehet befejezni.

A Reuter-ügynökség tokiói jelentése szerint a Hanoi-ban a japán megbízottak és a francia kiküldöttek között az utóbbi hetekben történt megbeszélések értelmében japán tengeri és szárazföldi erők hétfőn reggel békés úton

megkezdtek Francia-Indókina északi területeinek megszállását.

Angol-Japán diplomáciai konfliktus a singapurei események miatt

Tokióból jelenti a DNB, hogy a japán kormány erősen követeli a singapurt angol követtől, a hat letartóztatott japán alátvaló azonnali szabadonbocsátását.

A Domei iroda értesülése szerint Japán erőlyes tiltakozó jegyzéket küldött a brit kormányhoz is. A japán főkonzulátus területének megsértése, illetve az angol katonák behatolása a ja-

A határ átlépése során bizonyos félreértések támadtak, az incidenseket azonban rövidesen sikerült elsimítani.

JAPANNAK NINCSEN TERÜLETI KÖVETÉLÉSE INDOKINÁBAN

Tokióból jelentik: A japán külügyminiszter szóvivője kijelentette, hogy a hétfő reggeli összefüzes az északindokina határon japán és francia csapatok között jelentéktelenek. Japán mondotta a szóvivő, nem lép fel területi követelésekkel Indókinával szemben, nem provokál összefüzeseket és azok nyilván csak félreértésekből erednek. (Rador.)

ELŐREHALADNAK A JAPÁN CSAPATOK

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A szárazföldi és tengeri haderők parancsnokságai a főhadiszállásról a következő közös jelentést adták ki: A japáni és az indokina hatóságok között már szeptember eleje óta Indókina területén katonai természetű megbeszélések folytak. A tanácskozások során megegyezésre jutottak és ezt az egyezményt vasárnap aláírták. A szerződés értelmében a japáni tengeri és szárazföldi hadsereg egységei hétfőn reggel megkezdik Francia-Indókina északi részében a békés előnyomulást. A területek elfoglalása során néhány helyen összeütközés volt. A jelentés végül hangoztatja, hogy a csapatok előrehaladása különösebb akadályok nélkül folyik. (Rador.)

JAPÁN ELŐKELŐSÉGEK LETARTÓZTATÁSA SINGAPUREBAN

Tokióból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint Singapureban több japán személyiséget letartóztattak. A letartóztatások hétfőn folytatódtak. Részletek még hiányoznak. (Rador.)

Az Asahi Sibun című tokiói lap közli, hogy a singapurei angol hatóságok közölték volna, hogy több japánt letartóztattak. Egyelőre bővebb részletek hiányoznak. (Rador.)

pán konzulátus épületébe, ahol lepecsételték a páncélszekrényt, nemcsak a nemzetközi diplomáciai formák lábbal tiprásra, hanem súlyos sértés és támadás Japán ellen is.

A japán közvélemény szerint az angolok részéről történt sérelem súlyos megtorlásokat kell maga után vonjon. (Rador.)

Ilie Ghendie, Temestorontálmegye új prefektusa elfoglalta hivatalát

„Azért jöttem, hogy dolgozzak“! mondotta a prefektus a lapok munkatársainak

Ilie Ghendie tanár, Temestorontálmegye új prefektusa, aki szombaton tette le a hivatalos esküt a belügyminisztériumban, tegnap délelőtt tíz órakor megjelent a prefektúrán, ahol Popovici Virgil ezredes-prefektus fogadta. A távozó és a hivatalba lépő prefektus szívesen üdvözölte egymást és utána minden ünneppélyesség nélkül

megtörtént a hivatal átadása az új prefektus részére.

A zöld ingbe öltözött, barna arcú, rokonszenves megjelenésű új prefektus, aki személyes titkára, Simiceanu társaságában jelent meg a megyeházán, megismerkelett közvetlen hivatali környezetével és máris megkezdte munkáját.

Telefonon is érintkezésbe lépett már különböző közhivatalok vezetőivel.

Délben tizenkét órakor a prefektus fogadta a temesvári lapok munkatársait. Az újságírók fogadásának idejét ezentúl is déli tizenkét órában állapította meg. A hírlapíróknak ama kérésére, hogy nyilatkozzák terveiről, vagy pedig mondjon valamit a lakosság részére, ezt jelentette ki:

— Azért jöttem, hogy dolgozzak, tehát ne várjon tőlem a sajtó külön nyilatkozatot. Olyan viszonyok között vettem át az uralmat, amelyek mindnyájunknak fokozott kötelességvé teszik a munkát.

Ilie Ghendie azután elmondotta, hogy az első teendő közé tartozik a Delébudruzsából érkezett román menekültek elhelyezése. Ez azért is a szíven fekszik, mert az illetők hánsági származásúak. Gondoskodni kell ideiglenesen úgy a menekültekről és azok családjairól, mint pedig azok állatairól. Hírlík, hogy ezeket a menekülteket Craiova környékén helyezik el véglegesen.

Az újságíróknak ama kérdésére, hogy várható-e változás a város vezetésében is, igennel válaszolt, de kijelentette, hogy az új polgármester kinevezése eddig már csak azért sem történt meg, mert még nem is jelölték ki annak személyét.

Az újságírók azután felkeresték Popovici Virgil ezredes, eddigi prefektust, akitől elbúcsúztak. A volt prefektus megköszönte a lapok munkatársainak, hogy munkájában támogatták és kijelentette, hogy visszautazik Buceuba a családjához.

A VÁGNI VALÓ FÜST

Feri és Bandi, két kisdíák, sokat foglalkozik a nagyok dolgaival. Különösen azok az élmények érdeklik őket, amelyeken a felnőttek át-énekelnek. Rendszerint aztán maguk is igyekeznek a hallott dolgokat átélni.

Tátott szájjal füleltek, amikor egy ízben Bandi keresztpaja beszélt:

— Amikor az Isonzó mentén csatározunk a világháborúban, gyakran megtörtént, hogy az ellenség a folyó túlsó partjáról tüzelt ránk. Ilyenkor világosan hallottuk, amint a golyók a füllünk mellett elfütyültek.

Több se kellett a két lurkónak. Feri elcsente az apja hat golyóra töltött revolverét és elindultak ki a város területéről az erzsébetvárosi mezőre. Bandi megállott egy helyben és Feri saját lábaival lemért háromszáz lépést, aztán pajtásának odakiáltott:

— A köztünk levő távolság az Isonzó. Most vigyázz, mert lövök. Figyeljél jól, hallod-e a golyó fütyülését?

Es célzott. Úgy igyekezett a revolvert tartani, hogy a golyó Bandi füle mellett erpüljön. Azt akarta, hogy a cimpora jól hallja a golyó fütyülését.

Megnyomta a ravaszt, a revolver eldőrdült. A golyó repült. Bandi a következő pillanatban kiáltott:

— Nem hallottam a golyó fütyülését.

Feri másodsorú lött, de Bandi a lövés eldőrdülésén kívül ezúttal sem hallott semmit. A harmadik lövés előtt Bandi a tenyerével tölcéért formált a fülléhez és a lövés után diadalmasan ujjongott:

— Most hallottam a fütyülést, de csak gyengén.

Azután szerepet cseréltek. A revolvert Bandi vette át s a tőle háromszáz lépésnyire álló Feri füle mellé célzott. Ferinek jobb hallása — vagy élénkebb fantáziája — volt, mert erősködött, hogy mindháromszor hallotta a golyó fütyülését.

Szerencse az egészben az volt, hogy egyikük sem tudott célozni és sem célzással, sem pedig véletlenségből nem találták el egymást. A másik szerencse az volt, hogy a revolverben nem volt több hat golyónál.

Feri visszalopta a revolvert a helyére és a dologból nem lett volna baj, ha Bandi az esettel nem dicsékedt volna el hűgának. A csacska leánya azon melegében elmesélte az anyjának, az pedig a férjének, Bandi apjának. A vége az lett, hogy úgy Bandi, mint pedig Feri alapos porciót kapott a nádpálcából. A pálea akkorákat suhintott, hogy mindketten világosan hallották a fütyülését.

A két mihaszna a minap újabb próbálkozást tett a nagyok egyik élményével.

Bandi újságolta Ferinek:

— Apa mesélte anyának, hogy az este tanácskozáson volt. Tizenketten ültek aránylag kis szobában és mindnyájan dohányoztak. A végén olyan sűrű volt a füst, hogy vágni lehetett.

— Te, ez nagyon érdekes lehet, — kapott a szón Feri, — próbáljuk meg.

Mikor nagy élményesek közepette végére értek a cigarettakészletnek, szivarra gyújtottak. Még komiszabb volt, mint a cigareta. Gégéjük reszelődött, szájpadasuk pörkölődött, bendőjük zsörtölődött, de mindezzel egyik sem törődött. Feri és Bandi rendületlenül fuja magából a füstöt. A gyárkémény kismiska volt hozzájuk képest, de még a tüzkadó hogy sem igen versenyezhetett volna velük.

— Jézus, Mária, Szent József, ég a ház, — kiáltotta Feriék cselédje, amikor az udvaron járva megpillantotta a kamrából kiszivárgó sűrű füstöt.

A lárma összecődült az egész ház és hamarosan feltépték a kamra ajtaját. Azt hitték, hogy odabent nagy tűz pusztít.

Tüzet nem találtak ott, de olyan vastag füst gomolygott elő, hogy azt vágni lehetett volna. A két impozitor azonban, aki a füst vágására készült, ájtultan fekiadt a kamra padlóján és a földön ott terjengett mellettük szabálytalan töcsében a visszakerült déli ebéd.

Ferit és Bandit felmosták és magukhoz térítették. Mindkettő olyan fehér volt, akár a fal. — Haszonlatok, — szóltak rájuk, — nem szégyenlitek magukat, hogy oly korán kezdték a dohányzást?

— Mi csak azért dohányoztunk, — mentegetőztek, — mert füstöt akartunk vágni.

Hát lett is vágás, de ezt a vágást a felnőttek csinálták. Nem füstöt vágtak, hanem Bandit és Ferit és pedig nádpálcával.

Vajjon Feri és Bandi legközelebb a felnőtteknek milyen élményét próbálják meg maguk is átélni? Bizonyos, hogy annak is nádpálcá lesz a vége.

Hafiz Elnekté

Légionárius gyászünnepélyek az ország városaiban

Vasárnap volt a kivégzések első évfordulója

Bucurestiből jelentik: Vasluiban az ott kivégzett 32 legionárius emlékét megilletődött gyászünnepség keretében ünnepelték meg. Jászből Coleanu egyetemi tanár vezetésével 200 legionárius érkezett, míg Bucurestiből is nagyszámban érkeztek az ünneplők. Istentisztelet előtt meglátogatták azt az iskolát, amely a vértanuhalált halt legionáriusok foglytáboráról szolgált, majd virágokkal feldisznített kápolnába ment át a gyászoló közönség. A kápolna ajtaja fölött a Megváltó, az Istenanya képei voltak egyfelől, a másik oldalon pedig Zelea Corneliu Codreanu virágfüzérekkel övezett arcképe. Reggel 5.25 órakor, pontosan abban az időben, amikor egy év előtt a 32 legionáriust kivégezték, gyászistentiszteletet tartottak, majd kizárándokoltak abba a temetőbe, ahol közös sírban vannak elföldelve a vértanuk. Egyszerű kereszt jelzi a tömegsírt, amely virágokkal van borítva. Itt délelőtt fél 11 órakor Grigore Leu husii püspök pontifikálta a gyászmisét, majd Dragomir Eugen szólította a halottak nevéit és a felszólításokra a sokaság; egyhangulag felelte: Present! A püspök nagyhatalmú emlékbeszéde után Toma Simion mondott még beszédet.

Ploestiben nagy sokaság előtt ama 9 legionárius vértanu emlékének hódoltak, akik Armand Calinescu végrehajtották a nemzet ítéletét. Ugyancsak megemlékeztek azokról a vértanukról, akiket a csikszeredai, chisinaui, ploestii és valcelei börtönökben öltek meg. (Rador.)

RAMNICUL SÁRAT

Ugyancsak méltóságteljes gyászünnepség keretében áldoztak a ramnicul-sáratii temetőben azon mártírok emlékének,

akiket az elmúlt év szeptember 22-én éjszaka gyilkoltak meg a város fogházában.

Ezen az év előtti borzalmak éjszakán a következő legionáriusok haltak meg: Onger Clime, Ion Banea dr., a félelmet nem ismerő erdélyi harcos, Cantacuzino Alexandru herceg, aki lemondott diplomáciát megbízatásáról, hogy a legionárius mozgalomban résztvehessen, Polichroniade Mihai, a szervezet egyik kiváló elméleti tudósa, Totu Nicolae, aki a spanyolországi harcokban is résztvett és megsebesült, Dobre Banica hadiárva, aki saját erejéből megszerezte a kereskedelmi akadémiák oklevelét és a spanyolországi háborúban is résztvett, Crja Paul lelkes legionista, az orvostanhallgatók egyesületének elnöke, Purlui Gheorghe teológiai doktor, Serafim Aurel mérnök, Alexandru Christian Tell, Tell tábornok fia. Simulescu Sima fizika-kémia tanár, Istrate Gheorghe a kereskedelmi akadémia végzett növendéke és Apostolescu Gheorghe kereskedő.

A gyászünnepségen a város és a megye lakosságának több ezer tagja vett részt és ott volt többek között Alexandru Constant sajtó és propagandaiügyi államtitkár, a polgári és katonai hatóságok képviselői, Vlad Gheorghe mérnök legionárius parancsnok, Gheorghiu Aristotel megyei prefekttussal az élen.

Megjelent ezenkívül Elena Corneliu Zelea Codreanu, a kapitány özvegye, az elesett Mota legionista vezér hozzátartozói, Cantacuzino Alexandrina hercegnő és még sokan mások. A gyászszertartás után a legionáriusok a prefektúra épülete elé mentek, ahol elvonultak a légio parancsnokai, valamint a hatóságok vezetői előtt. A gyászünnepség egyébként a városra is rányomta bélyegét. A kereskedések kirakataiban mindenütt az agyonlőtt legionáriusok fényképeit lehetett látni.

PREDEAL

Predealon az elesett legionáriusok lelki üdvéért tartott gyászünnep Antonescu Ion tábornok államvezető és miniszterelnök, Fabritius német és Pellegrino Ghiggi olasz követ, Antonescu Mihai

Az érdemrendes harcosok kitüntetése

Bucurestiből jelentik: A románokat egyetemes háborúban a „Barbatie si credinta” érdemrenddel kitüntetett volt harcosok vasárnap ünnepélyes külsőségek között esküdtek hűséget a nemzetnek és Mihai királynak. Az esküt Bagules Gheorghe tábornok, a Mihai Viteazul-rend lovagjának jelenlétében tették le.

Ugyancsak vasárnap esküdtek fel a királyra a rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik is.

igazságügyminiszter, Lascinski munkügyi és egészségügyi miniszter, valamint Elefterescu ezredes az államvezető kabinetfőnökének jelenlétében folyt le. A nagyszámú közönség soraiban rengeteg legionárius foglalt helyet és olyan személyek, akik ezzel a mozgalommal rokonszenveznek. A kivégezést dicsőszázad tiszteletadás után előbb a görög keleti templomban, majd pedig a temetőben gyászistentisztelet volt, ahol felolvasták az elesett legionáriusok névsorát. A gyászszertartás mindvégig ünnepélyes külsőségek között folyt le. A szertartás befejezése után Antonescu tábornok-államvezető és a jelenlévő magas vendégek az áldozatok hozzátartozói előtt részvétüket nyilvánították ki.

Horia Sima miniszterelnökhelyettes beszéde a gyászünnepélyen

Bucurestiből jelentik: Horia Sima helyettes miniszterelnök, a legionárius mozgalom vezére a tegnapi gyászünnep során a következő beszédet mondotta:

— Bajtársaim! Egy évvel ezelőtt a becestlenség és bűnözés szövetségét, — mely szövetség egy nép jövőjének megfojtására irányult, — akkor döntöttük le, amikor azt hitte, hogy már nyugodtan uralkodhat eredményein. Mitü Dumitrescu vezetésével, a prahovaiaiak vilte csoportja megbüntette a fiatalságunk gyökösát, éppen abban az időben, mikor a zsidó szabadkőműves erök győzelmüket ünnepelték megannyi holttest felett. Villámcsapásként hatott ez a tény, mely a kényuralom és a gyűlölet forrását ölte meg, ami népünk ellen irányult Legmagasabb parancsra egy eszeveszett rendelkezés látott napvilágot és száz meg száz fiatal élet bukkant holtan a földre, hogy fiataláguk és hazafiasságuk álmát a sírban álmódják tovább. Borzalmak, barbarizmus és lehetetlen kínzások közepette élt akkor a román nép, de ezeknek a borzalmaknak eredete távol áll a román lélektől, ez idegen szívből termett. Ma áldozatkészségből és hősiességből épült fel a legionarista Románia, amelynek szilárd alapjait senki meg nem támadhatja. A szűcs idők-re való tekintettel, figyelmeztetnek bennünket a határkövet jelző sírok, hogy legyünk vallásos odaadással méltók áldozataikra. Ezért szölok újból a legionáriusokhoz, emelkedjenek földi létük lényege fölé és legyenek újból készen az áldozatra, hogy legyőzhessük a zavaros idöket. Teljesítsék tehát a következő parancsokat:

Nem vonják le ezental az alkalmazottaktól a hadfelszerelési kölcsön részleteit

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök, államvezető tekintetbe veszi és megállapítja, hogy a köz, valamint magánalkalmazottak és munkások számára különösen nagy nehézséget jelentenek az általuk jegyzett hadfelszerelési kölcsönrel kapcsolatos havi levonások.

Elhatározta és elrendelte, hogy ezeknek a fizetési alkalmazottaknak és munkásoknak a hadfelszerelési bönök jegyzésével kapcsolatosan

kötelezővé vált havi részletfizetéseinek beszédsét beszűnteti, illetve ezeket a részleteket nem szabad a jövőben visszatartani, hanem azok az illető köz, vagy magánalkalmazottak, illetve munkások kezéhez kifizetendők. Mindazokat a részletösszegeket, améylet eddig levontak és az illető által a hadfelszerelési bönra történt jegyzés jávára befizettek végleges elkönnyvelést nyerneik és többé nem vizsgálhatók felül.

Az ilfovi orvosi kamara a zsidók jogi állásáról szóló törvény végrehajtásáért

Bucurestiből jelentik: Az ilfovmegyei orvoskollégium tagjait vasárnapra közgyűlésre hívták össze. Miután a tagok nem jelenhettek meg kellő számban, a közgyűlést jövő vasárnap délelőtt 11 órára halasztották. A jelenlévő orvosok azonban értekezletet tartottak, amelyen megvitatták a zsidó orvosok kizárásával kapcsolatos teendőket. A tanácskozás eredményeként Gomoiu Viktor dr. elnök aláírásával a következő beadványt intézték az egészségügyi miniszterhez:

— Az ilfovi ügyvédi kamara élvá a zsidók jogi helyzetét szabályozó törvény rendelkezéseivel, a második kategóriába tartozó zsidó ügyvédek kivételével, valamennyi zsidó tagját kizárta a kamarából. Ami az orvosokat illeti, a zsidótörvény értelmében az első kategóriába tartozók

csak a minisztertanácsi naplóban meghatározott keretek között működhetnek. Mivel ezt a minisztertanácsi naplót eddig nem hozták nyilvánosságra és a kérdés megoldása rendkívül sülyos, tisztelettel kérjük, sziveskedjék közbenjárni, hogy a minisztertanácsi napló megjelenjék, hogy azután ennek értelmében eljárassunk azok ellen az orvosok ellen, akiket a törvény érint.

Negyven légigyőzelemért tüntettek ki egy német őrnagyot

Berlinből jelentik: A Vezér Mouwles őrnagynak negyvenedik dicsőséges légigyőzelme alkalmából a Vaskereszt lovagi fokozatát a „tölgyfa-levél” kitüntetést adományozta. (Rador.)

ARAD

Az országos gyászünnepségek alkalmával Arad román lakossága is, vezetőivel az élen, résztvett a görög keleti székesegyházban tartott ünnepi istentiszteleten és kegyeletes lélekkel emlékezett meg a légio hősi halottairól.

A DUNA-RÁDIÓ MELTATÁSA A KIVÉGEZETT LEGIONARIUSOKRÓL

Bécsből jelentik: A „Dunarádióállomás” vasárnap este 20 óra 30 perces leadása alkalmából megemlékezett azokról a nagy emlékünnepségekrol, melyeket a legionárius vértanuk sírjainál rendeztek. A „Dunarádióállomás” idézte azt az áldozatkészséget és halálra kész odaadást, melyre a Kapitány vezette a legionárius mozgalom résztvevőit és ugyancsak megemlékezett arról, hogy milyen közel érzi magát a nemzeti szocialista Németország ehhez a mélyen vallásos érzésben gyökerező mozgalomhoz. Sima Horia beszédét is idézte a Dunarádióállomás, nagy elismeréssel adózva ugyanakkor Antonescu tábornok, államvezető személyének és működésének. (Rador.)

Három dimenzióú hadviselés

A stratégia alapelvei tudvalevően maradandók. Annál inkább változnak annak módjai, amelyek lépeést tartanak a technika haladásával és fejlődésével. Ha a mostani hadjáratot vizsgáljuk, szembeütközünk, mennyire megváltozott a XIX. század közepétől a „távolság”, „a tér” leküzdésének stratégiai fogalma. A gőzgépek felhasználása, a vasutak, gőzhajók bevezetése óta azonban nemcsak a tér, hanem katonai szempontból az idő fogalma is alaposan megváltozott, a robbanómotor bevezetése pedig szinte forradalmi átalakulásokat okozott.

A táviró, távbeszélő különösen azonban a rádió felhasználása az összekötőszolgálatban hozott alapvető újításokat. Ma mindenütt nagy tömegek gyors mozgásáról, felhasználásáról van szó a földön, a tengeren és a levegőben. 1588-ban a híres, nagy spanyol Armada 164 hajójának nem volt olyan tonnantartalma, mint ma egyetlenegy óceánjáró gőzösnek (A Queen Elisabeth 85.000 BRT, a Bremen 51.731 BRT). A vitorlás hadihajók sebességét pedig — legutolsók nagy tengeri csatájukat Trafalgnál vívták 1805 október 20-án — szintén nem lehet összehasonlítani a mai óriáshajók bránkint 26—29 csomónyi sebességével...

A szárazföldön a menetoszlopok eddigi napi 20—30 kilométeres teljesítményével szemben a mai sebeshadosztályok motoros járműveivel a csapalegion naponta 100 kilométer utat is megtesznek. Amíg a múlt háborúban 10 tonna terhet 2—4 ló bránkint 4—6 kilométer sebességgel tudott elszállítani, addig ma egy gyors tehervonat elsőrangú pályán 2000 tonnát óránként 50—60 kilométer sebességgel juttat rendelkezésre helyére.

Más gyorsasággal, más tömegekkel, más „tempó”-val kell a ma hadvezérenéke számítani, mint akárcsak a világháború előtt is. Már a világháború alatt láthatjuk először a vasutakat tisztán nagymérvű stratégiai szolgálatban, midőn a hadműveletek közt dobta át egész hadseregeket rövid idő alatt a nyugati hadszíntérről a keletre és megfordítva. Ugyanakkor kezdtek a gépkocsikat is nagy és meglepésszerű csapatszállításokra felhasználni.

Forradalmi változást okozott azonban a hadviselésben a repülőgép. Az 1870—71. évi, az 1905—1906. évi nagy háborúk, sőt még a világháború első éve is két dimenzióú volt. 1915 végén kezdtek a repülőket nemcsak felderítő eszközül, hanem mint fegyvernemet is felhasználni. Ma a hadviselés a motor jegyében áll. A földön, a levegőben, a vízen és a víz alatt.

Az új stratégia fontosságát a németek ismerték fel és használták ki először a mostani háborúban, ellenfeleiket — kik nagyjában még mindenütt csak a két dimenzióú háborúval számoltak — döntően megverve és megsemmisítve. A légi haderőknek a földi hadseregek és hadiflották nagy mérkőzésénél mindenütt döntő szerep jutott és fog a jövőben is jutni.

Nagyobb területeket a repülők támadásai ellen tökéletesen és állandóan megvédeni alig lehetséges, ez csak a légi fölény megszerzése után érhető el. A támadásokat mindazonáltal, ha kellő számú vadászgép és légelhárító tüzérség áll rendelkezésre, a híradószolgálat pedig megbízhatóan működik, nagyon meg lehet nehezíteni. Az úgynevezett „légvédelmi zónák” átrepülésénél a támadók, bár 5000 méternél magasabban repülnek, menet és jövet mindig veszteséget fognak szenvedni, úgyhogy ezeket a vidékeket, ha csak lehet, elkerülni.

A légi hadviselésnek azonban a bombázókön és az őket kísérő vadászkönyökön kívül új fegyverneme is van, a légi gyalogság és az ejtőernyős vadászok, mely csapatok különösen Norvégiában és Hollandiában kitűnően beváltak. Az éjszánt legényesség hosszabb időn át magára hagyva is le tud kötni nagyobb erőket az ellenséges vonalak hátában. A szükséges utánpótlást légi úton kapják.

A három dimenzióú hadviselés következtében a „tér” fogalmát is revízió alá kell venni. A légi út a Behring-szorosig a legrövidebb irányban körülbelül 20.000 kilométer. Eddig a legerősebb repülőgépeknek egyfolytában 13.000 kilométer utat sikerült megállás nélkül megtenniük, igaz, hogy hasznos teher nélkül. A sztratoszférarepülés által a teljesítmények növekedése várható. Ma a korszerű bombázók, teljes fegyverzettel, bombákkal felszerelve, 1000—1500 kilométer utat tudnak megtenni. A gépek típusa persze egészen különböző. Attól függ, hogy közeli, vagy távoli célok bombázására akarják-e őket elvileg felhasználni. A bombák számával és súlyával megfordított arányban áll az elvihető üzemanyag mennyisége és ezzel együtt a gép hatótávolsága.

Halálra gázolt a villamos egy biciklistát, aki kerékpárjával elébe akart vágni az Ujkisodáról jövő villamoskocsinak

Hétfőn reggel néhány perccel nyolc óra előtt borzalmas szerencsétlenségnek lehettek szemtanúi a józsefvárosi Carol úton járó emberek. Az ötös vonalon közeledő egyik villamoskocsi az Elite kávéház előtt halálra gázolta Magdas Péter negyvenöt éves újmóncai munkást, akinek testét a villamoskocsi közel húsz méteren át magával hurcolta. A szerencsétlenül járt munkás kerékpáron igyekezett a Carol úton a Küttl tér felé. A kerékpárral nem a kocsiuton, hanem a járda és a villamosok közötti keskeny részen hajtott és sokáig párhuzamosan haladt a villamossal, amely Kisoda felől jött. Amikor az Elite kávéház közelébe ért, Magdas Péter egyre gyorsabban hajtott, hogy megelőzze a villamost és az egyik átjáróhoz érve, hirtelen mozdulattal jobbra rántotta a kormányt. Közvetlenül a villamos előtt és át akart hajtani a síneken, de a villamos elkapta és a kerékpárral együtt fellökte.

Magdas Péter a sínek közé esett s a villamoskocsi alsó részére szerelt védődeszka alá került. Catalina Savu kocsivezető fékezett, de a villamost nem lehetett azonnal megállítani és az még közel húsz méteren magával hurcolta a munkás testét. Amikor a villamos megállt, kiemelték a védődeszka alól Magdas Pétert,

aki azonban már nem élt.

A kerekek nem mentek rajta keresztül, de a deszka a testét súlyosan összeroncoltta. Az altestén, a melhén és a fején szenvedett sérüléseket, ezenkívül karja és lába is eltört. A hatóságok intézkedésére holttestét a józsefvárosi temető haoltasházába szállították, a felelősség megállapítására pedig a rendőrség megindította a nyomozást.

Catalina Savu kocsivezetőt a rendőrségre kísérték, ahol Costea komiszárius folytatja a vizsgálatot. A kocsivezető kijelentette, hogy nem látta Magdas Péter kerékpárját a villamoskocsi mellett. Amikor azonban az Elite kávéház elé ért,

hirtelen felbukkant a kerékpár a villamos előtt.

Alig két-három méter lehetett a távolság és bár

a villamoskocsi a megállóhoz közeledve már még sékelt sebességgel haladt, nem tudta elhárítani a szerencsétlenséget. Az utasokkal teli villamos még a fékezés után is több métert csúszott a síneken. Hallotta az összetört kerékpár recsegését-ropogását, de mire a kocsi megállt, már késő volt. Hangoztatta, hogy Magdas olyan hirtelen vágott át a sínek között a kocsiut felé és olyan közel járt a villamoshoz, hogy hiába fékezett, mert nem lehetett elkerülni a szerencsétlenséget.

A villamoskocsin utaztak Morariu Ioan és Stoian Dumitru forgalmi rendőrök is. Mindketten a kocsivezető mellett állottak, amikor a szerencsétlenség történt. Kijelentésük szerint Magdas Péter a villamos baloldalán haladva olyan

hirtelen kanyarodott jobbra a villamoskocsi elé, hogy a kocsivezető csak az utolsó pillanában vette észre.

Nyomban fékezett, de a villamos és a kerékpár közötti távolság alig volt két-három méter és így nem lehetett a kocsit mindjárt megállítani. A lebukott bicikli kerekei a villamoskerekek alá kerültek és a kerekek a gumitömlőkre szaladva tovább csúsztak. Magdas Péter teste a védődeszka alá gyűrődött, de az összetört kerékpár megakadályozta, hogy a villamoskocsi keresztül gázoljon rajta. Mégis olyan roncsolásokat szenvedett, hogy mikor a villamos alól kiemelték, már halott volt.

Igy adta elő a történetet Péter Rozália is, aki a Carol ut 22 szám alatt lakik és szintén látta, hogyan történt a szerencsétlenség. Az asszony a betegségyező pénztárhoz akart menni és az Elite kávéház előtt volt, amikor a halálos bak eset bekövetkezett. Elmondotta, hogy

a kocsivezető éppen csezengett, amikor a kerékpáros nagy sebességgel a villamos elé kanyarodott.

Magdas közvetlenül a villamos előtt akart áthaladni a síneken és akkor elütötte. A védődeszka magával sodorta és többször megforgatta. A villamos aztán megállt, de a szerencsétlen ember már halott volt.

Moratoriumot kaptak az északkeletiek

Ez év végén válik esedékessé a kiűrt területéről jövők tartozása

Bucurestiből jelentik: Az északkeleti átengedett területek kiűrtésével kapcsolatban a hitelélet egyensúlyozásának biztosítására a következő törvényrendeletet bocsájította ki a kormány:

1. szakasz. Meghosszabbítást nyer az esedékessége 1940 december 31-ig mindazon váltóknak és határidőre szóló kötelezvényeknek és hasonló okiratoknak,

a.) ha az aláíró akár természetes, vagy jogi személy 1940. augusztus 30-án a kiűrt északkeleti területen lakott vagy az okmányt ott bocsátotta ki,

b.) ha ezeken az okmányokon a fizetési hely gyanánt az említett terület valamelyik helyisége van megjelölve, dacára, hogy a kibocsátó, vagy rendeltetvényes nem lakik ott.

2. szakasz. Bankok és hitelintézetek kötelezvényeire, időre, vagy látra szóló bankbetétekre, folyószámokra ez a törvény nem vonatkozik.

3. szakasz. Ha a váltóbirtokos hozzájárul, úgy óvás nélkül lehet érvényesíteni a fentiekben említett elfogadványt a váltótörvény 58. szakasza szerint.

Román-magyar előzetes megegyezés a menekültek visszatérésére

Minden menekült ügyét külön vizsgálják felül

Budapestről jelenti a MTI: Teleki góf magyar miniszterelnök Kolozsvárott a város házában megbeszélést folytatott a közigazgatás vezetésével. A miniszterelnök kijelentette, hogy a román és magyar kiűrtesség tagjai között előzetes megegyezés jött létre a menekültek visszatérésére vonatkozóan.

A magyar kormány azon a véleményen van, hogy

azoknak a magyaroknak, akik a Romániának maradt területeken laktak, nem kell eltávoznok lakóhelyükről,

azok pedig, akik Magyarországra mentek, vissza kell, hogy térjenek, még akkor is, ha különben bősébb Magyarországról részére optálni kívánnának. Minden egyes menekült ügyét külön-külön felülvizsgálják és megállapítják, hogy vajon volt-e nyomon oka a távozásra? (Rádor.)

Kormányintézkedés a királyi helytartóságok megszüntetésére

Rendelet-törvény jelent meg a királyi helytartóságok felosztásáról. A megyék visszanyerik jogi személyiségüket és területi önállóságukat. Megyefőnök és helyettese csak egyetemet végzett állampolgár lehet. Intézkedés a helytartósági tisztviselők és jövedelmek sorsáról

Bucurestiből jelentik: Szombaton, szeptember 21-én rendelet-törvény jelent meg, amellyel a királyi helytartóságokat felosztják, ugyanakkor pedig a megyefőnökségeket újjászervezik. A rendelet-törvény fontosabb intézkedéseit itt közöljük:
Az 1938. augusztus 14-i közigazgatási törvényvel létesített helytartóságok felosztásával

a megyék visszanyerik jogi személyiségüket és területi önállóságukat.

A prefektus megyéjében a kormány, a belügyminisztérium képviselője, és a megyei közigazgatás fejele. 1941. április 1-ig a belügyminiszter a jelenlegi megyeterületeket átcsoportosítja, mindenkor figyelembe véve az általános és helyi érdekeket.

A rendelet-törvény negyedik szakasza kimondja, hogy a megyefőnök azonkívül, hogy meg kell felelnie a köztisztviselők kinevezéseiről szóló törvény rendelkezéseinek,

egyetemi diplomával is kell bírnia.

Kinevezése a belügyminiszter jelentése alapján rendeleti úton történik. A prefektus ugyancsak rendeleti úton helyettesíthető, illetve állásától felmenthető. A következő szakasz úgy intézkedik, hogy a megye vezetője nem tölthet be más olyan hivatalt, a melyet az állam, a megye, a község, köztintzmény, vagy egyéb közhasznú társaság javadalmaz.

Nem űzhet szabad foglalkozást, nem lehet választott igazgató, felügyelő-bizottsági, vagy igazgatósági tag.

Nem folytathat kereskedelmet, nem vállalhat munkát és nem választható meg a nemzet, vagy a szak kamarák képviselőjévé.

A MEGYEFŐNÖK TANÁCSADÓI

A prefektus mellett alprefektus van, aki szintén állami tisztviselő. Kinevezésénél ugyanazok az alkalmak és szempontok irányadók, mint a prefektusnál.

A megyefőnök mellett ügyvezető megyei tanácsadói szerv működik,

amelynek tagjai: a megyei főorvos, a főállatorvos, a pénzügyigazgató, megyei főmérnök, a megyei mezőgazdasági szolgálat igazgatója, a helyi ügyészség vezetője, a különböző minisztériumok helyi felügyelői, a román egyházak esperesei, a megyei legnépesebb kisebbségi egyház legnagyobb rangú papja, a csendőrszámvevőparancsnok és a legidősebb középiskolai igazgató. Ez a szerv, mint tanácsadói fórum működik és értekezletre a prefektus hívja egybe.

A tanácsban való részvétel kötelező és nem jár érte díjazás.

A HELYTARTÓSÁGI TISZTVISELŐK TOVÁBBI MUNKABEOSZTÁSA.

Jelen rendelet-törvény 13. szakasza értelmében a tartományok javait a rendelet-törvény életbe léptetésétől számított húsz napon belül a megyék veszik át.

Hasonlóképpen a megyékre száll át a tartományok valamennyi kötelezettsége és

a vállalt szerződésekre a megyék tesznek eleget.

Nagy költséggel járt a helytartóságok fenntartása

Bucurestiből jelentik: Petrovicescu belügy és Antonescu igazságügyminiszterek indokolást fűztek a kormányzóságokat megszüntető törvényrendelethez. Ebben kiemelik, hogy a kormányzóságoknak nemcsak, hogy nem volt reális létalapjuk, hanem azok feleslegesen nagy költség-többletet jelentve, mesterséges, felesleges módon a polgárság és az államhatalom közé ékelődtek és kiszajátítottak olyan jogokat, melyek valójában csak a kormányt illették meg. Román hagyományoknak megfelelően visszaállítják a megyéket. Ez az intézkedés különben is átmeneti mindaddig, míg rövidesen elkészül a közigazgatási új alaptörvény az új államrendszer szellemében.

Marta Alexandru dr. a helytartóságok felosztásáról

A temesi királyi helytartóságra még nem érkezett meg a belügyminiszter hivatalos értesítése a helytartóságok felosztásáról, azonban arról a hivatalos lapból már tudomást szereztünk. Marta Alexandru dr. királyi helytartó az újságíróknak ezeket mondta:

— Húsz napig még hivatalunkban maradtunk, hogy a felszámolást intézzük. A feladatunk az, hogy a Temes tartomány vagyonát a hat megye között felosszuk. Másik feladatunk a tisztviselőknek a megyék prefekturáján való elhelyezése. Lesznek olyan tisztviselők is, akiknek a belügyminisztériumba való elhelyezését fogjuk kérni. A helytartóság azokat az aktákat még elintézi, amelyek a felosztási rendelet-törvény kiadása előtt érkeztek. Új aktákat már nem fogadunk el, illetve azokat az illetékes megyékhez továbbítjuk. Amennyiben a felszámolás húsz nap alatt nem fejeződik be, úgy a vezérbíró egyelőre még hivatalában marad, hogy azt folytassa és be-

fejezze, amire két hónapi idő van. A magam részéről szívesen térek vissza nyugalomra. A helytartóság vezetőjét azért vállaltam el, hogy hazámnak szolgáljak.

Elfogtak egy gyermekrablót, aki százezer dollárt követelt a milliárdos fiáért

Newyorkból jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Marc de Tristan milliárdos három éves fiát elrabolták. A gengster százezer dollár váltságdíjat követel a gyermek visszaszolgáltatásáért. Két hegyivadász a Sierra Nevada-i hegyekben elfogta a gyermekrablót, aki eltűnt a hegyi úton. A gyermekrablót átadták a rendőrségnek.

Constant Alexandru államtitkár,

a sajtó, propaganda-, turisztikai-, mozi-, cenzura-, rádió- és hotel ügyek uj vezetője. — A hatáskörébe utalt ügyekben önállóan intézkedik az államtitkár

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial hétfői száma a következő rendeletet közli: Mi, Ion Antonescu tábornok-miniszterelnök, államvezető, az 1940. évi 3173. számú február 18-án kelt törvény alapján elhatározzuk:

1. Constant Alexandru, miniszterelnökségi államtitkár, a sajtó- és propagandaügyek vezetőjét felruházuk az összes jogokkal, melyek ré-

vén az összes eddigi ilyen természetű autonóm intézményeket, azok közigazgatását, megszervezését és minden néven nevezendő ügyeit intézze. Constant Alexandru államtitkár ügykörébe tartoznak: a sajtóigazgatóság, a propagandaügyek, a belföldi és külföldi propaganda, a könyvelés és számadási ügyek ezirányban, a turisztikai intézet, a mozgóképnyelvészintézések összes ügyei, a hirdetések ügyei, a rádióadás szolgálat, a rádióvetélszabályzatok, a Rador, a cenzura-ügyek intézése, valamint a hotelkérdések egész komplexuma. Költségvetésén belül önállóan intézkedhet, kiutalásokat végezhet, a Nemzeti Bankhoz szóló csekket írhat alá, elnökölhet üléseken, kinevezhet, fegyelmi eljárást vezethet és megbüntethet személynél. Bármilyen okmányt, vagy levelezést aláírhat és csupán a minisztertanács elé, valamint az államfő hatáskörébe utalt egyes kérdésekben kéri ki a miniszterelnök jóváhagyását.

2. A rendelet nyomban hatályba lép és az összes intézményeket ebben az irányban értesítik és szervezik át.

Bucuresti, 1940 szeptember 23.

Ion Antonescu.

A Szovjetunió megőrzi semlegességi politikáját

Szovjet vélemény a balkáni kérdés rendezéséről

Moszkvából jelentik: A vörös hadsereg szaklapja az imperiálista háborúnak a Balkánra való kiterjedése lehetőségével foglalkozott. Ez akkor következett volna be, ha a nyugati demokráciák továbbra is folytathatják aknamunkájukat. Mindez most lehetetlenné van téve, mert Németország és Olaszország biztosították Románia területi sérthetetlenségét. A szovjet álláspontja — írja a lap — a semlegességi politika és a békepolitika megővése, mert a Szovjet kívül akar maradni a jelenlegi háborúból. A Balkán kérdésben békésese oldotta meg az ott fennálló problémákat. (Rador.)

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lel, negyedévre 290 lel, félévre 450 lel, egész évre 900 lel. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lel, negyedévre 200 lel, félévre 400 lel, egész évre 800 lel. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lel kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15.

Krizantém

Míg örömmel kiáltunk fel az első ibolya láttán, lombfakasztó tavasz érkezése idején, addig szomorú mosollyal állunk meg kertünk utolsó nyíló virágának kibontakozó szépsége előtt és halkán, fájón hangzik ajkunkon a név:

— Krizantém... Gyönyörű, szép, szomorú virága a haldokló természetnek, te újra kinyíltál, hogy hirdesd az élet elmúlásának örök törvényét, a halált. Erezzük, tudjuk, hogy az ősz után jó a fehér, néma hótakaró majd, amely befűdi a lehullott szirmok tengerét.

És mi, akik félő gonddal választottuk ki kedveseinknek az első élő virágokat, amelyeket követett a többi csodás, színpompázó virágokréta, most itt állunk visszatekintő szomorú szívvel, mert lehullott az első, utána a többi virág is és vele megsemmisülnek a féltve őrzött álmok, amelyek után remegő szívvel vágyódtunk.

Igy jön el minden év őszén a krizantém nyílása, virágfakadása. Sokan talán észre se veszik, hogy mást is jelent, mint szépséget, gyönyörködhető alkotási az Úrnak. Fájó, szomorú rendeltetését csak az érzi, aki könnyel áztatott, fehér krizantémcsokrot helyez annak a sírjára, akit szeretett.

Szeptemberben nyíló, drága, szomorú emlékek: nyíló krizantémjai, miért jöttök minden évben elém, miért írónak szomorú évszámok egymás mellé, amelyek fájó emlékezéssel hirdetik, hogy telik az élet soha vissza nem térő kedveseinknek fiatal életét megszüntető örökkévalósága. Meg nem érthető kétségbeesés marad bennünk. Élmi, hinni, bizni, akarni tudtak és mégis mi maradtunk itt, a fáradtak, a gyöngék, az életet élni nem tudók, akik könnyes tekintettel járjuk a ma göröngyös utait és bizonytalan remegéssel nézünk a holnap elé, amely befejezést nyert az ő számukra, de amely megfejthetlenségében és megdönthetlenségében hirdeti az elmúlást az őszben, a virágban és a lelkünkben is. Ma és mindörökké.

Kissné Décsi Mária.

— A jugoszláv király a horvát bánóságban. Belgrádból jelentik: II. Péter király tanulmányútja során két napot töltött a horvát bánóság területén. A lakosság mindenütt melegen ünnepelte az uralkodót. (Rador.)

— A német közoktatásügyi miniszter Firenzében. Firenzéből jelentik: Bernhardt Rust birodalmi közoktatásügyi miniszter vasárnap este ideérkezett. A firenzei állomáson Bottai olasz népevelésügyi miniszter fogadta és a lakosság lelkesen ünnepelte. (Rador.)

— Állásába visszahelyezett semmitűszéki tanácselnök. Bucurestiből jelentik: Petri Eugen semmitűszéki tanácselnököt annakidején nyugdíjba küldték, mert tanuvalomást tett Zelea Corneliu Codreanu perében. Most Antonescu tábornok, államvezető rendelkezése Petri Eugent, aki becsületbeli kötelességet teljesítette a tanuvalomással és akit méltatlanul helyeztek nyugdíjba, magas állásába visszahelyezték. (Rador.)

— Az angol blokád eredménye gyanánt: Franciaországban bevezetik a jegyrendszert. Párisból jelentik: Szeptember 23-án, a hétfői nappal Franciaországban bevezették a jegyrendszert. E naptól kezdve kenyeret, húst, zsírt, cukrot, kávé, sajtot, túrót csak jegy ellenében lehet kapni. A vendéglőkben az élelmiszer racionalizálása szeptember 30-ával kezdődik meg. A francia hatóságok ezeket az intézkedéseket Angliának Franciaország elleni blokádjával magyarázzák. (Rador.)

— Az ókrályságban újabb gazdag aranytelepet találtak. Bucurestiből jelentik: A Vrancea nevű társaság az elmúlt év őszén jogot kapott, hogy Râmnicul-Serat-megyve hegves vidékén aranyat bányásszon. A kutatási munkálatok eredménnyel jártak, mert nemrégiben gazdag arany és ezüst tartalmú erekre bukkantak. A rendszeres kitermelés rövidesen megkezdődik.

(—) Veszedelmes gonosztevők a bíróság előtt. A helybeli törvényszék néhány hónap előtt Heim János rovtomultúti gyént tizenkét évi, Rusu Filipet nyolc évi és Herhalt Józsefet hétéves évi börtönbüntetéssel sújtotta. A vád szerint az elmúlt év októberében egyik este a freidorfi uton megtámadták Griech István freidorfi gazdát, akit megkéseltek és kiraboltak. Fellebbezés folytán ügyük a temesvári ítélőtábla elé került, amely tegnap hirdette ki ítéletét. Eszerint Heim János büntetése változatlan maradt, míg Rusu Filip és Herhalt József büntetését az ítélőtábla hét évi börtönbüntetésre szállította le.

(—) Orvosi hír. Ifj. Dr. Engels újból rendel.

(—) Javító vizsgák az Ipari tanonciskolában. A temesvári ipari tanonciskola igazgatósága közli a munkaadókkal és az érdekelte tanoncokkal, hogy a javítóvizsgák az iskolában kifüggesztett program szerint szeptember 25-én és 26-án lesznek délután négy és nyolc óra között. A haladékok kért tanulók számára a javítóvizsgák szeptember 27-én délután négy órakor kezdődnek a 70., 71. és 72. számú termekben. A véglegesítő vizsga szeptember 28-án délután nyolc órakor kezdődik. A különbözeti vizsga szeptember 30-án délután négy órakor lesz a 70. számú teremben.

Ajándék-

és háztartási-cikkek, porcellán és üvegben

L. SCHMIDT N. SCHUSTER

Temesvár, I., Lonovics uca 3. Telefon 22-46.

Közbecsült városi tisztviselő halála

Gimpl János városi tisztviselő negyvenhét esztendősen korában meghalt. Gimpl János 1913-ban került a városhoz és a jövődéli hivatalnál szolgált, a háború után néhány évre megszaktította városi hivataloskodását, majd ismét visszatért a városhoz és hosszú éveken keresztül a városi temetkezési vállalatnál működött, az elmúlt évben pedig a városi egyesített vállalatok igazgatóságánál dolgozott. Kedves, jómodorú, előzékeny tisztviselő volt, aki szabad idejét a zenének szentelte. Karnagya volt az Erzsébetvárosi Polgári Kör dalárdájának, ezenkívül működő tagja volt a székesegyházi templomi énekkarnak és a Filharmonianak. Epékőbántalmak kínozták és műtétnek kellett magát alávetnie. A műtét jól sikerült, azonban utána bonyodalmak léptek fel, amelyek végül is halálát okozták. Temetése, amelyen az egyházi szertartást Rech K. Géza gyárvárosi apát-plébános végzi, ma, kedden, délután félhatkor megy végbe az erzsébetvárosi temető kápolnájából. A temetésen több dalárda énekesei fognak együttesen gyászdalát énekelni. Halálát gyászolja özvegye Berger Katalin, leánya, Erzsébet, apósa, anyósa és nagyszámú rokonsága. Lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozatot csütörtökön, szeptember 26-án reggel kilenc órakor mutatják be az Egek Urának a gyárvárosi plébánia templomban.

(—) Lehetne-e ma valami aktuálisabb, ideálisabb, mintha valóra válna Kellermann álma, egy ALAGÚT, amely összeköti Európát Amerikával és 20 óra alatt kényelmesen át lehetne utazni. Erről a grandiózus alkotásról készített a francia filmgyártás egyháta mas filmet, amelyet szombattól kezd vetíteni a SCALA.

— Kiderítették a capri-i Kék barlang valódi felfedezőjének személyét. Az olaszokat már igen régen foglalkoztatta az a kérdés, hogy ki fedezte föl a capri-i Kék barlangot. A legújabb kutatások szerint 1822-ben egy Ferrero nevű olasz halász hatolt be először a barlangba. Apály idején hatolt be a barlang száján. A menyzet különleges színpompájától annyira megrémült, hogy négy esztendőig nem mert ismét behatolni. Egy új színeket kereső svájci festő kíséretében azután ismét behatolt. Maiuri tanár, olasz barlangkutató megállapítása szerint a barlang bejárata különböző időkben más és más magasságban feküdt. Néhány évtizede apály idején a tenger szintje teljesen eltakarja, de csak dagály idején. A római császárkorban mintegy hat láb magasan emelkedett ki a habokból. A barlang ekkor még összeköttetésben állott Tibériusz császárnak a sziklaoromra épített várkastélyával. A hely ma csak idegenforgalmi látványosság. Akkor az udvari ünnepek és lakomák színhelye volt

(—) Letették az újkisodai görög keleti templom alapkövét. Vasárnap ment végbe ünnepélyes keretek között az Újkisodán épülő görög keleti román templom alapkövének letétele. Az egyházi szertartást Tiucra Patrichie dr. főesperes vezegte nagy papi segédlettel. Megjelent az ünnepélyen Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. vezérbíró és Popovici Virgil ezredes-prefektus, valamint a hívők nagy tömege.

(—) A Pax Olimpiás ünnepélyes befejezése. A Katolikus Népszövetség keretén belül működő ifjúsági egyesületek által rendezett Pax Olimpiás vasárnap ért véget ünnepélyesen. Délelőtt háromnegyed tizenegy órakor az ifjúsági egyesületek gyűlékeztek az erzsébetvárosi plébániatemplomban, ahol Bojhos Mihály jászvárosi káplán misét és szentbeszédet mondott. Utána a Juventus-kerthe vonult az ifjúság, ahol a díjak kiosztása történt. Martzy Mihály, a Katolikus Népszövetség bánági elnöke a Pax Olimpiás jelentőségéről beszélt, majd Fodor József népszövetségi főtitkár a katolikus önértéről és a népi öntudat és munkaszereket fontosságáról tartott emelkedett hangú beszédet. Délután a Juventus-kerthben népművelés, este pedig műkedvelői előadás fejezte be a szép napot.

(—) Katolikus egyesületek Veni Sancteja. Vasárnap, szeptember 29-én reggel félkilenc órakor gyűlnek össze a temesvári katolikus egyesületek a szokásos évadnyitó Veni Sanctera. Az egyesületek tagjai meggyógnak és közösen járulnak ez alkalommal az Oltári Szentésghez.

(—) Orvosi hír. Dr. Satler fogorvos hazaérkezett és újból rendel, Belváros, Duca út 2. szám alatt.

(—) Szent Gellért napja. A katolikus egyház ma ünnepli a vértanú Szent Gellért püspök napját. Szent Gellért a temesvári katolikus egyházmegye védőszentje és ezen alkalomból ma, kedden délelőtt tíz órakor a belvárosi püspöki székesegyházban ünnepi nagymise lesz, amelyet Kayser Lajos nagyprépost pontifikál.

(—) A betegség halála kergetett két életűt férfit. Bendariu Arsenia hatvanöt éves férfi, aki vejenél az Irlanda uca 15 szám alatt lakott, vasárnap délután egyedül maradt a lakásban. Az időse ember felhasználta az alkalmat arra, hogy régi tervét megvalósítsa. Bendariu ugyanis mindkét lábára béna volt és ez annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Többbizen is kijelentette, hogy nem akar már élni és véget vet életének. Vasárnap délután azután a konyhában felakasztotta magát és mire rátaláltak már halott volt. Súlyos betegsége miatt vált meg az élettől Strubert János ötvenkilenc éves paráci gazdálkodó is, aki az istállóban felakasztotta magát és meghalt.

CAPITOL
S.O.S. ELMERULUNK
I. rész

Izgalmas kalandorfilm szenzációs fordulatokkal és élményekkel, két részben. — A főszerepekben: Ralph Byrd, Lugosi Béla

A POLLO
ANTAL, A RETTENETES

Elsőrangú mulatságos német vígjáték. — A főszerepekben: Hans Moser, Charlotte Ander, Heinz Salfner

LATOOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:
Budapest Székesfőváros
Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181-213, vagy 181-349

Románia érdeme a cadrilateri kérdés megoldása

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia a cadrilater átengedésével kapcsolatban dicséret- és elismeréssel szól az olasz közvélemény nevében Románia megértő és magas felelősségérzetéből fakadó politikai elgondolásáról. A lap lezögezi, hogy az imperialista demokráciák háborúba sodorták a világot, ahelyett, hogy cselekvő áldozatokkal hozzájárultak volna a nemzetközi béke fenntartásához és megerősödéséhez. A Cadrilater problémájának megoldása nagy érdeme Romániának, amely Európának ezen a részén ezt a kényes kérdést is helyes érzéssel a béke javára eszközölte, áldozatkészen. (Rador.)

(—) Bot-család hajbakapott. Bot Anton harmincegy éves román lakos összeverekedett Bot Carolal, Schein Jakabbal és Bot Gheorghival. A vereedés során Bot Gheorghe megsérült. Sebeit a mentők bekötötték és kórházba szállították.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Falb Gyula magántisztviselő Dalma Paula Anna nevű leánya, Kuzmanov Izidor munkás Péter nevű fia, Hubich Mihály kőműves Irén Lidia nevű leánya és Maurer Vilmos magántisztviselő Ingeborg Irén nevű leánya.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Rigó István munkás harminc éves, Ebner Elfrida Teréz két hónapos, Arsenie Teodor huszonhárom éves és Rosenberg Ervin négy hónapos.

— Készül a vádirat Daladier és Gamelin ellen. Genfben jelentik: A legfőbb törvényszék főügyésze most állítja össze a Gamelin és Daladier elleni vádiratot. Elszerint a két férfit a háború lelkiismeretlenség és könnyelmű előkészítésével vádolják. (Rador)

(—) Elkobozták Maurice Rotschild franciaországi vagyonát. Genfben jelentik: A legfőbb törvényszéki elnök, ma kelet utasításával elrendelte a Newyorkba szökött Maurice Rotschild egész vagyonának elkobozását. A szeptember 6-án kiadott törvényrendelet az összes franciaországi Rotschildokat megfosztotta francia állampolgárságuktól, a törvényszéki elnök pedig a július 21-i törvényre való hivatkozással rendelte el Maurice Rotschild vagyonának elkobozását és annak a nemzeti segélyalapba leendő utalását. (Rador.)

— A sajtó és propagandaügyi államtitkár fogad-órál. Bucurestiből jelentik: Alexandru Constant sajtó és propagandaügyi államtitkár naponta 12 és 13 óra között fogad. (Rador)

— Folyósítják a nyugdíjas tisztek illetményeit. Bucurestiből jelentik: Hivatalosan közlik: A legfőbb határozatban megcáfolták azokat a céltázas és valótlan híreszteléseket, mintha a pénzügyminisztérium megtagadná a nyugdíjas tisztek lakbérének és egyéb mellékilletményeinek, nemkülönben a nyugdíjas altisztek világítási mellékletjainak és temetkezési segélyeinek folyósítását, illetve mintha ezeknek az illetményeknek kiutalását visszavonták volna. (Rador.)

— Bezárták a sinaiai játékkaszinót. Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion államvezető és miniszterelnök tegnap Sinaia-ban járt. Az államvezető megállapította, hogy a sinaiai játékkaszinó még mindig működik, elrendelte, hogy azt azonnal zárják be, ami leg is történt. (Rador)

— A Hivatalos Lap közli a kolozsvári és nagyváradi román konzulátus felállításáról szóló rendelettervényt. Bucurestiből jelentik: Mint már közöltük a román kormány a magyar kormány hozzájárulásával Kolozsváron és Nagyváradon konzulátust létesített. Az erre vonatkozó rendelettervény most jelent meg a Monitorul Oficialban.

Száz zsidó ügyvédet törölt a tagok sorából a temesvári kamara vezetősége

Megírtuk, hogy a temesvári ügyvédi kamara választmánya Brudariu Adrian dékán elnöklete alatt szombaton ülést tartott, amelyen a tíz nap előtti a kamara helyiségében kifüggesztett listán szereplő zsidó ügyvédek egyik csoportjának ügyével foglalkoztak. A választmány az ülésen hozott határozatot tegnap délelőtt hozta nyilvánosságra. Eszerint azon zsidó ügyvédek közül, akiknek ügyét megvizsgálták, a következőket törölték a kamara tagjainak sorából: Abelsberg Alfréd, Aranyosi Sándor, Aranyosi Ignác dr., Balázs Viktor dr., Blum Gyula dr., Blum Sándor, Böhm Árpád dr., Deutsch Artur dr., Erdély Lajos dr., Fischer Rudolf dr., Frisch A. József, Goldstein Ede, Darvas Klára, Gandelmann Malca, Grebler Efraim, idősebb Kálmán Béla dr., Kell Mór dr., Kende József, Klein Blanka, Kohn Aurelia, Kohn Imre, Klein Béla dr., Klein Margit, Leinik Alfréd dr., Ligeti Sámuel dr., Meworach Abris dr., Müntz József dr., Naschitz András dr., Naschitz Lajos dr., Poliacsek Ármán dr., Rosenbergszékár, Róth Ottó dr., Salamon Sándor dr., Samet Miksa, Róth Ödön dr., Schuster Ödön dr., Schwartz Izidor dr., Sebestyén Gyula dr., Sternheim Gyula, Szabó Béla dr., Szamek Imre, Tenner Izidor dr., Terner József dr., Vágó István dr., Weber Oswald, Weisz Sándor dr., Weisz Rezső és Wertheimer Jenő. Ezek valamennyien temesvári ügyvédek. A vidéki ügyvédek közül a következőket törölték: Scheiner Albert dr. (Búzás), Polgár Sándor dr. (Detta), Dobos Ignác dr. (Lippa), Szegő Henrik dr. (Lippa), László András dr. (Rékás) és Weinberger Jakab dr. (Vinga). A temesvári ügyvédek közül törölték: Bergmann G. György, Krausz György dr. és Szidon Henrietta jelöltek. Azon ügyvédek közül, akiknek mostani elfoglaltsága az ügyvédi foglalkozással összeférhetetlen, a következőket törölték: Jakobi Kálmán dr., Klein László, Klein Márkus dr., Kun Artur dr., Lindner Jenő, Naschitz Pál, Solymos Sámuel dr. és Weisz

Ödön.

Az ügyvédi kamara választmánya hétfőn Brudariu Adrian dékán elnöklete alatt újabb ülést tartott és ezúttal azon zsidó ügyvédek helyzetével foglalkoztak, akik katonai kitüntetéssel rendelkezők. Megállapítás nyert, hogy a kérdéses ügyvédek a volt osztrák-magyar monarchia különböző katonai kitüntetéseihez a tulajdonosai, holott az ügyvédek helyzetét szabályozó törvény értelmében csupán azok az ügyvédek részesülhetnek kedvezményben, akik a román hadsereg kitüntettjei és ezért a kamara választmánya úgy határozott, hogy a következő ügyvédek is töröli tagjai sorából: Sauer Berthold dr., Schimmerling Ármán dr., Stein János dr., Steiner Kornél dr., Szilárd Pál dr., Süss Andor dr., Weisz András dr., Winkler Ferenc dr., Rosenfeld Sándor dr., Wiener Sándor dr., Fenyves Vilmos dr., Wiener Mór dr., Fischer Béla dr., Fránkl Akos dr., Hirsch Lipót dr., Friedländer Pál dr., ifj. Kálmán Béla dr., Kertész Pál dr., Kun János dr., Löfler Géza dr., Molnár Gyula dr., Morvai Zoltán dr., Naschitz István dr., Nobel Sándor dr., Pollák Izidor dr., Róth Dezső dr., Sass Ernő dr., Adler Endre dr., Antal Imre dr., Biró Jenő dr., Beck Béla dr., Bartha Dezső dr., Burger Ernő dr., Csenedes Ferenc dr., Enderi Mózes dr., Bolgár József dr. ügyvédek és Révész J. ügyvédjelölt. Ezeket és az előbb említett ügyvédek kötelezte a kamara választmánya, hogy 1941 február 9-ig likvidálják irodájukat és a bíróságok előtt csupán azokban az ügyekben képviselhetik ügyfeleiket, amelyeket 1940 augusztus 9-ike vagyis a zsidók jogi helyzetét szabályozó törvény kihirdetése előtt indultak meg.

Az ügyvédi kamara választmánya pénteken újabb ülést tart, amikor is a zsidó ügyvédek egy újabb csoportjának kérdésével foglalkoznak.

Halálos szerencsétlenség az országúton.

Halálos szerencsétlenség történt hétfőn a Harbava és Buziás közötti országúton. Taranu Anna 44 éves harbavai asszony Boncia Maria nevű 64 éves édesanyjával székereken igyekeztek Buziás felé, utközben azonban a lovak megijedtek valamitől és a szekérrel egy útszéli tavirópnának rohantak. A jármű felborult és a benne ülő két szerencsétlen asszony olyan súlyosan megsebesült, hogy az idősebb még ott a helyszínen kiszendvedt. Leánya könnyebb sérüléseket szenvedett.

(—) Elemi iskolai beiratások. Az állami elemi iskolákban a beiratások szeptember 20-tól 30-ig naponta délelőtt kilenc órától tizenkettőig tartanak. A Magyar Népközség felhívja a magyar szülőket, hogy tanköteles gyermekeiket, a beiratási határidőig irassák be, mert különben büntetésnek teszik ki magukat. A Gyárvarosban a fiuk részére a Pipos ucai, a leányok részére pedig a Barnuti ucai állami elemi iskolában van magyar tagozat. Beirathatók úgy a belső területen, mint pedig a kültereken lakó szülők gyermekei. Magyar tagozatok vannak fiúk és leányok számára úgy az erzsébetvárosi, mint a józsefvárosi állami elemi iskolákban.

(—) Adomány. Tóth János idegbeteg fényképész részére Molnár Rezső és özvegy Sors Jakabné száz-száz lelt adományoztak.

(—) Halálos baleset a józsefvárosi állomás-on. Teodor Arsenie huszonhárom éves bucarestii illetőségű fiatalember a józsefvárosi állomáson egy tehervonat kereké alá került, amelyek ballábát levágták. A mentők kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt.

350 ezer tonna tengeri- termés várható

Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági minisztérium termelési terve alapján az 1940-41-ik évben 1.300.000 hektár területet vetnek be őszi búzával, szemben az elmúlt évi 1.800.000 hektárral. Rozsából a tavalyi 80.000 hektár mellett az idén már 120.000 hektárnyi területet vetettek be. Őszi árpából 60.000 hektár területen termesztettek, míg az elmúlt évben csak 48.000 hektárt vetettek be. Őszi repceből ebben az évben 5000 hektár területen termesztettek, a múlt évben repceből semmit sem vetettek el. Az 1941-ik év tavaszára szőlő termelési terv elírja a napraforgó és egyéb olajos növények, valamint textilnövények termesztésének fokozását. A tengeri és a száraz takarmányok területe nem változik. Hozzávetőleges számítás szerint a tengertermés ebben az esztendőben 350.000 tonna lesz, amely a belső szükségletet bőségesen fedezi.

(—) Elhunyt gyógyszerész. Prunkl Ferenc,

temesvári gyógyszerész, harmincöt esztendőskorában hosszas betegeskedés után meghalt. Prunkl Ferenc legutóbb a józsefvárosi Ungvári-gyógyszertárban működött. Halálát siratja özvegye, született Tosing Róza, óbébai gyógyszerártulajdonosnő, leánykaja, Gerda, nyolcvan éves édesanyja és nagyszámú rokonsága. Temetése szerdán, szeptember 25-én délután öt órakor megy végre a józsefvárosi Cameliu uca 70 szám alatti gyászházból.

(—) A kútba ugrott egy életunt gazda. Bobarnac Ioan, ötven éves napyszentmihályi kaszálkodó öngyilkossági szándékkal háza udvarán a kútba ugrott és megfulladt. Tettenék okát nem ismerik.

(—) Beiratások a gyárvarosi zárdaiskolák-ba. A gyárvarosi római katolikus zárdai elemi iskolába és leánygimnáziumba a beiratások szeptember 20-án kezdődtek és 30-ig tartanak. A beiratások a Titu Mairescu uca 2 szám alatt vannak és pedig naponta délelőtt 9-12 és délután 3-6 óra között.

SCALA

Szerdán kerül bemutatásra

Elvira Popescu,

Viviane Romance

nagyszerű pikáns vígjátéka

Az előkelő klub

pazar kiállítás, szellemes, francia slágerfilm. — Ma, kedden utoljára: Bernard Shaw

PYGMALION

SPORTTESEMÉNYEK

A román válogatott győzött Belgrádban

Románia - Jugoszlávia 2:1 (1:1)

Duna Kupa mérkőzés Belgrádban. 12.000 néző. Vezető: Miess.

Románia: David—Slivac, Lengher—Simatoc, Rasinariu, Lupas—Popescu, Poesteanu, Constantinescu, Grecu, Bogdan, Coracu.

Jugoszlávia: Glaser—Stoikovits, Matosici—Manola, Draghicevici, Lechner—Zimmermansics, Valjearevici, Reilici, Petrovici, Völkl.

Az elbizakodott jugoszláv csapat saját pályán vereséget szenvedett. Ami immár évek óta nem sikerült, most megtörtént, megfiatalított válogatott együttesünk vereséget mér a jugoszláv csapatra.

Az előjátékot ragyogó küzdelem után a jugoszláv ifjúsági válogatott nyerte 4:1 (3:0) arányban ifjúsági csapatunk ellenében.

A főmérkőzést azonban lényegesen gyengébb színvonalu küzdelmet hozott, mint az ifjúsági csapatok mérkőzése.

A jugoszláv csapat már az első negyedórán megszerezte a vezetést, de utána visszaesett, lefékezett. A román együttes pompás akarással harcolt és sikerült is még az első féldőben egyenlítőre. Szünet után a többet támadó csapat megérdemelten győz.

A győztes csapat

védelme jól látta el feladatát. Különösen Slivac tűntette ki magát. A fedezet sorban Rasinariu volt a legjobb, de a fiatal Simatoc is dicséretet érdemel. A támadó sor erősséget és esze Bogdan volt

A jugoszláv együttes

védelmében Glaser rossz szapot fogott ki, A két hátvéd mérsékelt sikerrel szerepelt. A fedezetsorban Lechner keltett benyomást. A támadó sorban Valjearevici tűnt ki.

A 12-ik percben Petrovici labdája a hálóba talált utat. 0:1. A 42-ik percben Coracu lefut és lövése nem téveszt célt. 1:1. Szünet után a 17-ik percben Bogdan kicszelez három védőjátékost és labdája a hálóban táncol. 2:1.

Sport—Foto—Optic
A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása
A. M. Mälley-nél
TIMISOARA
I. Str. Solderer 11.
Fióküzlet: IV. Bul. Berthelot 10.

A Rapid a B-ligabajnokság élén

Nehéz küzdelem után győzött a Chinezul csapata. Az Electrica vereséget szenvedett Aradon

A Rapid-pályán lejátszott Rapid—CAMT mérkőzés erősen próbára tette mindkét tábor hitveinek idegzetét. A német csapat ugyanis, bár valamennyi játékosát felvonultatta, gyengébb játékot mutatott, mint az előző héten és csak a második féldőben tudta győzelmét biztosítani. A Rapid a mezőnyben jobban játszott, mint ellenfele, de a CAMT védelem lelkes és kemény ellentállását csak nehezen tudta megtörni. Hibás ebben részben Hoffmann is, aki a kapu előtt csak a magas leadásokat kedveli és ezáltal mindig alkalmat adott a CAMT védőknek a közelépésre. A munkás atléták védelme különösen az első féldőben jó munkát végzett és sikeresen verte vissza a sorozatos Rapid támadásokat. A második féldőben, azonban a fedezetsor visszaesett és a német csapat fölénybe került. A gólrugas mégis nehezen ment és az első gólt Cheveresanak kellett saját kapujába berugnia. A második gól tizenegyesből esett. Ezt is kétszer kellett rugni, hogy gól legyen belőle. A CAMT csatársora kevés támadást vezetett, de azok veszélyesek voltak és két ízben is a kapufa mentett. Végül is a Rapid győzött 2:0 (0:0) arányban és ezzel a bajnoki lista élére került.

A Chinezul és a resicai munkáscsapat a Banatul pályán játszottak a bajnoki pontokért. A resicai csapat komoly ellenfélnek mutatkozott. A csapat keményen és lendületesen küzd és különösen az első féldőben, amíg a fedezetsor tagjai az iramot bírták, sok veszélyes támadást ve-

tett. A lila-kék csapatszűnet előtt gyengén játszott, de a második féldőben a gólratörő játék mégis eredményes volt és 3:1 (0:0) arányban megérdemelten megnyerte a mérkőzést. Az érdem a két szélsőt illeti, akik nagy kedvvel és akarással játszva megszerezték a gólokat.

Az Electrica csapata vasárnap Aradon szerepelt és nagy meglepetésre vereséget szenvedett. A temesvári villamoscsapat sokat támadott és úgy látszott, hogy a mérkőzést megnyeri. A vezető gólt még szünet előtt megszerezte Pantea. A második féldőben azonban a Crisana CFR lelkes és eredményes játékkal megfordította a mérkőzés sorsát és 2:1 (0:1) arányban legyőzte az Electricát.

Vulturii-CFR Severin 3:2 (2:0)

A lugosi mérkőzésen a honi együttes a jóképességű severini együttes ellen igen lelkesen játszott és jól támadott. A gólokat rugták: Maier, Ivanici, és Hambalco, illetve Felecan II. és Kozma.

A B) ligás bajnokság állásaő

Rapid	2	2	—	—	1	4
Kinizsi	2	1	—	1	4	2
Crisana	2	1	—	1	3	5
Vulturii	2	1	—	1	5	2
Electrica	2	1	—	1	6	2
CFR Severin	2	1	—	1	6	4
SSMR	2	1	—	1	7	5
CAMT	2	—	—	2	7	0

A román nemzeti teniszverseny első napja igen jelentős eredményekkel zárult

A nagyszámú közönség előtt megtartott verseny legérdekesebb bajnoki erőpróbája az a mérkőzés volt, amelynek keretében Viziru G. legyőzte a szintén bajnokjelölt Ruracot.

A sorozatos tornák részletes eredményei:

Első osztály. Férfi egyes: Viziru G.—Rurac 6:3, 6:2, Schmidt—Badin 6:1, 6:1, Caralulis—Székely 6:4, 6:2.

Női egyes: Eftimiu—Dombora 6:4, 6:1, Félíg végeztek: Berescu—Unanian 6:0, 6:0.

Ifjúsági egyes. Gransasu—Giovanidis 2:6, 6:3, 6:4. Suter—Crâsnic 6:0, 6:1, Keril—Chivaru 6:2, 6:2. Félíg végeztek: Petre—Keril 4:6, 6:2, 6:3, Gransam—Suter 6:3, 6:4.

Férfi páros. Félíg végeztek: Tănăsescu—Schmidt—Cosmovici—Gabor 6:2, 6:8, 6:2. Caralulis—Rurac

Viziru—Viziru 6:3, 9:7, 7:5.

Vegyes páros. Wertheim—Caralulis—Han—Sturdza 6:2, 6:3, Unanian—Tănăsescu—Vasilescu—Viziru M. 6:1, 6:4, Hintz—Schmitt—Dombora—Viziru 6:1, 7:5, Berescu—Rurac—Moldovanu—Badin 6:1, 6:2.

Másod osztály. Férfi egyes: Racovita—Fringhian 6:2, 6:2, Farkas—Bogdan 6:4, 6:2, Vasu—Crâsnic 6—0, 6:3, Cosmovici—Knall 6:0, 5:7, 6:3. Félíg végeztek: Racovita—Farkas 6:4, 6:2.

Női egyes: Negyedik: Dombora—Müller 9:7, 6:0, Stocker—Teodorini 6:1, 6:2, Tigoianu—Alejiu 4:6, 7:5, 6:2, Hintz—Eftimiu 6:2, 6:3.

Férfi páros. Crâsnic—Farkas—Brancoveanu—Resu 8:0, 6:4, Giovanidis—Giovanidis—Vasilko—Mironescu 6:4, 6:2. Félíg végeztek: Crâsnic—Farkas—Giovanidis testvérek 6:0, 6:4.

A B-válogatott is 2-1-re győzött

Válogatott mérkőzés Bucurestiben, 10.000 néző. Vezető: Atanasoff.

Románia: Rădulescu—Iancu, Negrescu—Vintilă, Angelacne, Brandabura—Enc, Mihailescu, Bonatiu, Gavrilescu, Iordache.

Jugoszlávia: Lovrici—Brozovic, Dubat—Atanakovics, Jazbinsek, Simonovici—Tirnanici, Kacian, Roghics, Bozovici, Matekaló.

B) válogatott csapatunk jobban kilúdozott, egy-ségesebben és lendületesebben játszott, mint ellenfele s így a győzelmet megérdemelte.

A 40-ik percben Iordache szögletugrására Brandabura, Enének továbbítja, akinek beadására Iordache rajtol és közelről a hálóba vágja a labdát. (1:0). Helycsere után a 18-ik percben Mihailescu felvágja Bozovicot. A szabadrugást Bozovici nagy erővel a hálóba küldi. (1:1). A 33-ik percben éri e formás támadás után a győztes gólt. Angelache Brandabura—Iordache—Mihailescu a labda útja. A jobbösszekötő még kettőt cselez és lövése védhető len (2:1).

Temesvári bajnokság

Progresul—Vulturii 3:2 (3:0.)

A gólokat Táborszky, Janovits, illetve Szelez lőtték.

Patria—Juventus 4:0 (2:0).

A gólokat Szeles, Reich és Szécényi rugták.

Ujpest súlyos veresége a magyar bajnokságban

A magyar bajnokság tegnapi eredményei:

Ferencváros—VMFC 6:2 (3:1).

Elektromos—Ujpest 4:0 (2:0).

Gamma—Tokod 5:1 (1:1).

SBTC—BSZKRT 1:0 (1:0).

Törekvés—Haladás 4:2 (3:1).

Szeged—Kispest 0:0.

DiMAVAG—Szolnoki MAV 6:3 (3:1).

Finnország—Magyarország 90:82

Budapest. A finn—magyar válogatott atlét csapatok versenyének második napját vasárnap be nyitolták le Budapesten a FTC sporttelepen 800 főnyi közönség előtt. A versenyen megjelent Horth Miklós Magyarország kormányzója és sok előkelőség. A versenyek pompás küzdelmeket és kitűnő eredményeket hoztak. A két napos verseny részletes eredményei a következők:

Az első nap eredményei:

400 m. gátfutás: 1. Birta (F) 54.5, 2. Fabricius (F) 55.6, 3. Polgár (M) 55.8, 4. Nádasdi 56.4 mp.

5000 m. síkfutás: 1. Tuominen 14 p. 33.2 mp, 2. Kelen 14 p. 33.2 mp., 3. Pekuri 14 41.8 mp., Németh 14 p. 52.6 mp. A nap legszebb versenye, Kelen csaknem végig vezetett, de a hajrában Touminen elhagyta, Kelen is erősített és a célba együtt futottak be.

Diszkozvetés: 1. Horváth 48.08 m., 2. Kulitz 47.30 m., 3. Hännien 47.12, 4. Nyqvist 46.42 m.

200 m. síkfutás: 1. Tammisto 22.3 mp., 2. Kronquist 22.3 mp., 3. Gyenes 22.3 mp., 4. Pelsőczy 22. mp.

800 m. síkfutás: 1. Storskrubb 1 p. 53.4 mp., Szabó 1 p. 54.1 mp., 3. Harsányi 1 p. 54.6 mp., Kainlauri 1 p. 56.1 mp.

Magasugrás: 1. Perczalo 195 cm., 2. Nicklé 188 cm., 3. Cserna 188 cm., 4. Gáspár 170 cm.

Súlylökés: 1. Nyqvist 15.05 m., 2. Németh 14.9 m., Darányi dr. 14.93 m., 4. Kunzi 14.89 m.

Az első nap után a pontverseny állása 46:31 volt A pontozás 5:3, 2:1 arányban történt.

A második nap eredményei:

100 m. síkfutás: 1. Gyenes 10.7 mp., 2. Sir 10.7 mp., 3. Kronqvist 10.8, 4. Banne 10.8 mp.

400 m. síkfutás: 11. Tammisto 48.8 mp., Storskrubb 49 mp., 3. Vadas 50 mp., 4. Góbi 50 mp.

1500 m. síkfutás: 1. Szabó M. 3 p. 52.8 mp., Sarsama 3.54 p., 3. Harsányi 3.54.2 p., 4. Salovaar Gerelyhajítás: 1. Nikkanen 75.61 m., 2. Järvinen 72.22 m., 3. Várszegi 65.56 m., 4. Rákhely 64.22 m.

Rúdugrás: 1. Lähdesmäki 416 cm. finn csúcs 2. Reinikka 400 cm., 3. Zsuffka 400 cm., 4. Kovács 390 cm. magyar orsz. ifj. csúcs.

110 m. gátfutás: 1. Hidas 14.9 mp., 2. Surivi 15.2 mp., 3. Szabó dr. 15.3 mp., 4. Jusilla 15.3 mp.

10.000 m. síkfutás: 1. Szilágyi 30 p. 37.8 mp, 2. Touminen 30.37.8 p., 3. Kelen 30.37.8 p., 4. Järvinen 31.27.6 p.

Svédváltófutás: 1. Magyarország 1.55.4 p., Finnország 1.56.3.

Távugrás: 1. Gyuricza magyar 726 cm., 2. Venes magyar 714 cm., 3. Torronen 713 cm., 4. Lindberg finn.

KÖZGAZDASÁG

Adó-ügyek

A központi pénzügyi bizottság határozatai.

A kényszerezegység folytán lecsökkentett tőke nem esik tőkekamatadó alá. Tekintettel arra, hogy a kényszerezegység folytán a hitelező követelésének csak egy részét és kamatmentesen kapja meg és így a vételezett (törvényes) kamat utáni adózásnak helye nincs, így tőkekamatadó a kényszerezegységi összegek után nem jár. (898.)

A vállalatok jövedelmezőségi koefficiense a folyó pénzügyi évben 9 százalék. Az 1939 április 1-i módosítás folytán a munkavállalkozók az egyenes-adótvörvény 39. szak. 2. pontja a) alatti szempontok szerint vállalkozásonként lesznek megadóztatva. Tekintve a gazdasági konjunkturákat megállapítható, hogy a közintézeti és magánosok számára vállalkozó 15, egyes esetekben 20 százalékot keres és a költségeket figyelembe véve a bizottság a vállalkozók jövedelmezőségi koefficiensét 9 százalékban állapítja meg, amelyet minden vállalatit szerződés értéke után külön kell megfizetni (902).

A vállalkozók komplementáris adót nem fizetnek. A vállalkozók tekintetében az egyenesadótvörvény módosítása lemondott a más kereskedőkkel szembeni megadóztatási eljárásról és ezzel a törvényhozó lemondott a komplementáris megadóztatásról, amely összefügg az elementáris adóval. Az évenként megállapított jövedelmezőségi koefficiensben nemcsak az egyenesadó (elementár), hanem a pótdadó (komplementár, is beemlíti, ennél fogva a vállalatok külön pótdadó alá nem esnek. (903.)

Az 1939 április 1. előtti közvállalkozás jövedelmezőségi koefficiense hét százalék. A központi bélyegbizottság az elmúlt pénzügyi évben is 9 százalékban állapította meg a vállalkozási munka jövedelmezőségi hányadát, de ekkor nem volt tekintettel azon szerződésekre, amelyek az új megadóztatási eljárás előtt kötettek, de utóbb nyertek lebonyolítást. Ezek a vállalkozók tehát hátrányos helyzetbe jutottak azokkal szemben, akik 1939 április 1. után vállaltak el egy munkát, ezért a pénzügyi bizottság az említett időpont után végrehajtott és közintézménytől vállalt munka utáni adózásnál a jövedelmezőségi arányszámot hét százalékra szállította le. (927.)

A tisztviselő természetbeni lakásának megadóztatása. Az adótvörvény 44. szakasza szerint a tisztviselői fizetéshez minden járandóság, így tehát a természetbeni lakás értéke is, amely a kiadott miniszteri utasítás 146. szakasza szerint a fizetés egyötöde, ha a fizetés havi 1500 leien alul van, ellenkező esetben a fizetés egytizede, a pénzügyi bizottság ha-

Három napon belül el kell intézni minden pénzügyigazgatósági kérvényt

Udvarias magatartásra hívta fel a pénzügyminiszter a tisztviselőket

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szabályozza a pénzügyigazgatóság munkarendjét. Eszerint minden tájékoztatást nyomtatni meg kell adni a pénzügyigazgatóságon érkező kérvényeknek. Olyan kérvényeket, amelyek első nyomozást nem igényelnek, nyomban el

kell intézni, míg ha külső nyomozás is szükséges, három napon belül. Ugyanebben a rendeletben a pénzügyminisztérium udvarias magatartásra hívja fel a tisztviselőket és arra, hogy korrekta magatartással győzzék meg az adózókat az igazságról és pártatlanságról.

A pénzügyi kihágások kedvezményes rendezése

A pénzügyminisztérium felhívja a figyelmet arra, hogy pénzügyi kihágások csak szeptember 30-ig rendezhetők kedvezményesen. A kedvezmény abban áll, hogy 100 ezer leig az illetékek csak felét, a bírságnak csak 2 százalékát kell megfizetni, míg 100.000 leien felül az illeték hatvan százalékát és a bírság 5 százalékát. Amennyiben a kihágás szeptember 30-ig ilyen módon rendeztetik, a kincstár december 1-ig a teljes illetéket és bírságot be fogja hajtani.

— Kilátásban van a búza árának emelése. Az Agrárszindikátusok Egyesülete szeptemberben tartotta meg heti tanácskozását, amelyen több fontos kérdést tárgyaltak meg. Megállapítást nyert, hogy a kormányzat nem áll szándékában falusi kisajátítást eszközölni. Valószínű, hogy a kormány hozzájárul a búza árának emeléséhez — tájékoztatták az értekezletet. Ezután a mezőgazdasági kamarák újjászervezéséről tárgyaltak.

— A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

HOTEL SZABÓ BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: KUN-BÁN ANDRIS

A bezárt kapun ott lógott a fekete tábla és azon a rektor hirdménye, hogy a király intézkedésére az egyetem zárva marad és csak októberben nyílik meg. A hirdmény közölte azt is, hogy mindazok a diákok, akik nem állandó müncheni lakosok, kötelesek a várost húszonnégy óra fehé gása alatt elhagyni.

A diákok előbb morogtak, aztán a megdöbbenés vett erőt rajtuk. Elgondolták, hogy az intézkedés következtében félévet veszítenek. Sokan azon közül, akik nem voltak müncheniek, kétségbeestek, mert nem volt semmi pénzük az utazási költség fedezésére, pedig a postakocsi, amelyen hazautazhattak volna, elég drága.

Tanácsatlaniul állottak a diákok az egyetem előtt és maguk sem tudták, hogy mire várnak. Egyszerre felnyílt az egyik földszinti ablak és abban megjelent a rektor ősz feje. A rektor beszédet intézett az ifjakhoz:

— Bekövetkezett, amit a diákság magatartásával előidézt. Hiábavaló volt minden figyelmeztetés, hogy az egyetemi hallgatók feladata a tanulás, nem pedig a tüntetés. A felsőbb rendelkezésbe most bele kell törödni. Távozzanak nyugodtan. A vidéki hallgatók utazzanak el haladéktalanul.

— Nincsen pénzünk, — kiáltották többen.
— Ez a körülmény — válaszolta a rektor — nem ment föl senkit a parancs teljesítése alól. Aki nem tudja a postakocsit megfizetni, az induljon el gyalog. A teli idő már alábbhagyott. Mondják útközben, hogy Münchenből kiutasított diákok és minden asztalnál szívesen látott vendégek lesznek és minden háznál készséggel adnak majd éjjeli szállást.

A rektoron látszott a megindultság. Kezével bú-

csút intett a diákoknak, majd eltűnt az épületben.

— Gaudeamus igitur, — hangzott fel a régi dal a diákok ajkán és a menet megindult.

A diákok előbb a közoktatási minisztérium elé vonultak, majd a miniszterelnökség előtt jelentek meg. Mindkét helyen élénken tiltakoztak az egyetem bezárása ellen.

A diákvezérek azután kiadták a jelszót:

— Oszolj! Hazamenni!

Valamely diák azonban közbekiáltott:

— Búcsúzzunk el Montez Lolától is!

— Ugy van, menjünk Montez Lolához, — visszhangoztak a diákok, akik az alemannisták kivételével nem igen emlegettek grófnő nevemen.

És a sokaság a Barer uca fel hőkölögött.

Éktelen ordítózás, lármá, fűtyülés hangzott föl palotám előtt. A helyzet éppen olyan fenyegető volt, mint tavaly októberben. A személyzettel bezárattam a kaput és a földszinti ablakok fatábláit.

Egyszerre az egyik emeleti ablak csörmpöve összetört. Az üvegserepek a szőnyegen heverték szanaszétjél és mellettük békésen ott feküdt a körab is, amely a pusztítást végezte.

Biztosra vettem, hogy valamennyi emeleti ablakomat bezárazák és esetleg még betörnek a kaput is.

Azonban az uccáról hirtelen katonai vezényszavak hangzottak.

Lovas és gyalogos katonák jelentek meg maguktól elé tartott szuronnal. A tüntetők, akikhez a csőesek is csatlakozott már, ijedten hátráltak. Azok, akik nem inaltak el eléggé gyorsan, megizlették a szűronyok hegyét.

Az ucca nemsokára megtisztult és csak a katonaság maradt a helyszínen.

Parancsot adtam, hogy nyissák ki a kaput és magamhoz kerestem a rendet csinált karhatalom vezetőjét.

— Von Baur-Breitenfeld Anton kapitány, — jelentette nemsokára az ínas.

A kapitány régi ismerősöm. Gyakori vengede házammak. Tudom róla, hogy híveim táborába tartozik.

— Kapitány úr, — fogadtam meleg kézzel, — köszönöm, hogy megszabadított az ostromlólktól. Kétszeresen jól esik azonban, hogy éppen

ön volt a karhatalom parancsnoka, akit régóta nagyrabecsülök.

— Grófnő, — felelte Baur-Breitenfeld, — kötelességemet teljesíttem, amikor a rendet helyreállítottam. Boldog vagyok, hogy kötelességem teljesítésével önnek szolgálatára lehettem, grófnő. Hígyje el, hogy az ön védelmében nemcsak diákokat, hanem pokolbeliördögöket is kész volnék szétapítani. Nagy halával tartozom önnek, kapitány úr, ezért a kitüntető és áldozatkész barátságáért.

A kapitány zavart lett és arca elpirult, akár egy fiatal leány harmatos orcája.

— Ó, grófnő, — mondotta — az amit ön iránt érzek, sokkal több a pusztá barátságáért.

Tudtam, hogy hová céloz. Régóta észrevettem, hogy nagyon bálul engem. Sejtettem, hogy a kapitány is szerelmes belém, mint sok más férfi, akit a sors a közlelembe sodort. De valami ingerültség arra késztetett, hogy kiugraszam a nyulat a bokorba és a kapitányt rábírtam, hogy szerelmét bevallja. Nagyon izgatott az ilyen játék mindig. Elvégre asszony vagyok, szép asszony, akinek hízeleg, hogy sok imádója van. És az még nem hűtlenség Lajos királlyal szemben, ha meghallgatom más férfi szerelmi vallomását, sőt még az sem, ha ilyen vallomásra valakit biztatók.

Úgy tettem tehát, mintha nem érteném, mire céloz a kapitány és tettetett csodálkozással szóltam:

— Többet érez irántam a barátságáért? Ugyan mi lehet az, kapitány?

Baur-Breitenfeld hirtelen megragadta mindkét kezemet és tüzesen líhette:

— Szerelmem, olthatatlan és mindennél forróbb szerelmem az, amit ön iránt táplálok szívemben, grófnő! Hódoló, alázatos az én szerelmem, de ha kell tomboló viharrá lesz, hogy minden akadályt elsőpörjön, ami útjában áll.

Ez a vallomás úgy robbant ki a kapitányból, mint a vulkán kráteréből a tűz. Fenséges látvány a Vezuv, amint csúcsának tölcseréből élfé lobognak a magas lángok és amint repül belőle az izzó láva, de éppen olyan félelmetes is. Ilyen érzéssel hallgattam Baur-Breitenfeld kapitány szerelmi vallomását. Ez a fékezhetetlen szerelmem hízelgett nekem, de meg is ijesztett.

Hallgattam.

(Folytatjuk.)

hároza szerint az adókövető közegek a kiszámítás során módjához kötvé vannak és a természetbeni lakás bérértékét más eljárással meg nem állapíthatóknak (935.)

A nem működő részvénytársaság minimális adója. Egy részvénytársaság, amelynek alapítását a törvényszék jóváhagyta nem szükségszerűen jegyzeteti be cégét, ha tényleges működést nem fejt ki, vagy pedig csak az aktívák egybetartására szorítkozik, mint a likvidálás, vagy kényszerregegyezés alá eső részvénytársaságok. Az 1932. évi adótörvény 39. szak. 2. pontja b. bekezdése szerint az ilyen vállalatok a minimális adón alúl nem adózhatnak meg, míg az 1939. április 1. adótörvény 39. szakasza szerint ezek a felére csökkentett minimális adót tartoznak fizetni, s központi pénzügyi bizottság kimondotta, hogy ezek a részvénytársaságok 1932 évtől 1939 április 1-ig a minimális adót, attól kezdve a minimális adó felének megfelelő összeget fizetnek. (943.)

Idegen állampolgárnak külföldön szerzett jutaléka nem esik megadóztatás alá. Az adótörvény 2. szakasza szerint az országban lakó külföldiek a belső adókat a minimális adón alúl nem adózhatnak meg. A pénzügyi bizottság határozata szerint, ha a külföldi nem az országban végzett szolgáltatást beföldi cégtől jutalékot kap, úgy azután nem adózthat meg. (953.)

A jelenlegi pénzügyi évre a kétes követelések leírás arányszáma öt százalék. Az adótörvény 32. szak. b. bekezdése szerint évenként állapítandó meg a kétes követelések címen leírható összeg százaléka. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi helyzet kedvezőbb és a hitelezők és adósok viszonyában javulás állott be és a tartozások biztonsága erősödött a központi pénzügyi bizottság úgy határozott, hogy kétes követelések címen a folyó pénzügyi évben az összeg-követelések 5 százaléka írható le. (958.)

Hitközségi adó után nem jár tőke kamatadó. Az újradíj római katolikus egyházközség egy adósának ingatlanára bekebelezte annak hitközségi járulék címen fennálló tartozást. A pénzügyi bizottság határozata szerint ilyen esetben nem lehet vélelmezett kamatot feltenni, és így az egyházközségi adó biztosítását célzó jelzálognál tőke kamatadó nem fizetendő. (962.)

Téves terület megállapítása alapján kivetett adó helyesbítése. Miután valamely terület téves megállapítása olyan anyagi tévedés, amely mérés és számítás útján helyesbíthető, az adóközigazgatási úton helyesbíthető. A pénzügyi bizottság határozata folyamán az ilyen helyesbítés az adókövetési időszakon belül megtörténhetik és az a pénzügyi év kezdetétől számítandó. (996.)

Az adós által fizetett tőke kamatadó kamattöbbletet jelent. Amikor a megállapodás szerint az adós viseli a tőke kamatadót, akkor a hitelező javára előnyös helyzet áll be, a tőke kamatadóval több kamatot szed be és ezért az után is kamatadót tartozik fizetni. Ez a szabály nem alkalmazható, ha vélelmezett kamat után számítják az adót, vagyis ha a megállapodásból a kamattól nem tűnik ki. (989.)

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Kedd, szeptember 24.

APOLLÓ: Antal, a rettenetes (német film).
CAPITOL: S. O. S. Elmerlünk! (angol film).
CORSO: Nyugat és kelet harca (francia film).
SCALA: Pygmalion (angol film).

BUCURESTI

PALAS HOTEL

Bulev. Elisabeta 18. (Brezoianu sarkán)
teljes renoválás után újra megnyit

VASILE CULINA vezetéke alatt (Regal Kávéház)

120 szoba zuhannyal és fürdővel

80 szoba telefonnal

olvasó és reggeliző TEA-SZALON

Telefon 3-12-10 = 3-12-18 = 3-12-19.

BUCURESTI

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előrefizetendő

OKTATÁS

Kereskedelmi szaktanfolyam nyílik é napokban miniszteri engedéllyel. Vezetője: Szentirmai Ivor állami kereskedelmi liciumi ny. tanár. Tananyagok: Gég- és gyorsírás, könyvvitel, levelezés, nyelvek. Beiratkozás: Belváros, Bulevardul Duca 8. III. 2. 1704

ALLÁST KERES

Jó házból való úrileány német és francia nyelvtudással gyermek mellé állást vállal. Gyermekkertésznői gyakorlatl. Felvilágosítást Baruch, Lloyd-palota. Cím Elisabet Pártos Lúgos, Str. Xenopol 4. 1715

Német kisasszony elsejére állást keres gyermek mellé, jobb családba, éves bizonyítvánnyal. Cím Piata Coronini 4 szám. 1717

KÖSZÖNETNYILVÁNTAS

Mindazoknak, akik felejt-hetetlen ferjem

Révai Károly

nyugalmozott tanító

elhunyta alkalmával, részvénytársaság, koszorú- és virágadományokkal, nehéz óráimban vigasztaltak, ezíton fejezzük ki őszinte köszönetünket.

Özv. Révai Károlyné.

ALKALMAZÁS

Komoly cég keres perfekt román, német gép- és gyorsírónót, román állampolgár, árja, Bucuresti részére. Kézelt írott ajánlatokat fizetési igényvel, életrajzzal és melletti belépési határidő megjelölésével „Perfekt” jelgére a kiadóba. 1720

LAKÁS

Teljesen különbejáratú két bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 2655

Egy üzlethelyiség forgalmas helyen azonnal kiadó. Bővebbet IV. Str. Fröbl 50 szám. 1714

Napos uccai szoba, konyha, fürdővel, kombinálva. havi 1000 lejért bérebeadó. III., Str. Popa Anca 5. 1716

Elegánsan bútorozott szoba, fürdőszoba és zongorahasználattal azonnal kiadó. III., Str. Wilhelm Mühle 14. 1719

ADÁS-VÉTEL

Takaréktűzhely vízmelegítővel 100x82 cm. nagyságban eladó. II., Alea Sofia Imbroane 44. 1696

Nagyobb bérházat 7-9 százalék jövedelemmel megvételre keresek. Címeket „Kézpénz” jelgére a kiadóba kérek. 1324

Világos, keményfa komplett hálószobabútor rugós matracokkal eladó. II., Str. O. Iosif 28 ajtó 3. Csak délelőtt. 2459

Férfi télikabát erősebb termetre, jó állapotban lévő, megvételre kerestetik. Címeket a kiadóba kérem leadni. 2654

Eladó Kardos-telepen teickönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III., No. 257. a háztulajdonosnál. 1005

Eladó nagy vas szobakályha. IV. Str. Ion Ghica 1. portásnál. 2020

Keresünk egy dinamót 30-50 H.P. és egy villanymotort 20-25 H.P. és hozzávaló vezetéket megvételre kerestetik. Fratii Mészáros Bethausen. 1669

Lószőr matrac 3 drb. jutányosan eladó. IV. Str. Dimitrie Sturdza 52. ajtó 16. 2600

Bűkkfa 7500 kiló ugyanott 2 garborszekrény és egy könyvszekrény eladó. I., Str. Fratii Buzesti 2. 1713

Két nikkelezett 1 literes villanyfőző, kifogástalan állapotban 110 voltos eladó. Radó IV., Str. Bratianu 24. II. em. ajtó 24. 1694

Villát két-három lakással, a belvárosi villanegyedben, megvételre keresek. Címeket „Rögtön fizetem” jelgére, ma délig kérek leadni a kiadóba. 2500

KÜLÖNFÉLE

1-2 középiskolai tanulót elvállal 1940-41 iskolaévre izr. úri család elsőrendű ellátással. Zongora a házbán. Cím a kiadóban. 2645

Előserélendő 2 házamat és 1 külön ház-helyemet Magyarországon lévő ingatlanl, házzal, vagy földdel, érték 420 ezer lej. Cím a kiadóban. 1670

Újabb német lapot engedélyezett a magyar kormány

Budapestről jelentik: A magyar kormány német napilap megjelenésére adott engedélyt. Az új német sajtóorgánum „Deutsche Volkszeitung” címen októberben indul.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Kedden, szeptember 24-én a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Libertatii téren levő Jahner Carol gyógyszerház.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszerház.

Erzsébetvárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merker gyógyszerház.

Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszerház.

Mehalában a Corvin gyógyszerház és Újvidéken Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10